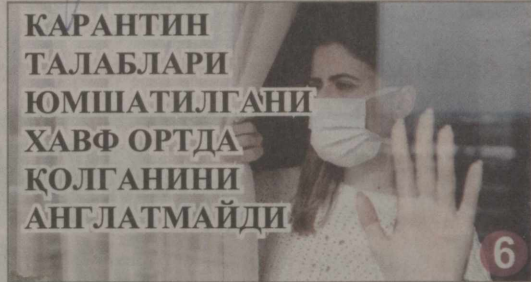

ҚАЛБИМИЗДАСИЗ,
АЗИЗ
УСТОЗЛАР!

КАРАНТИН
ТАЛАБЛАРИ
ЮМШАТИЛГАН
ХАВФ ОРТДА
ҚОЛГАНИНИ
АНГЛАТМАЙДИ

12 ЙИЛДАН СЎНГ
АНИҚЛАНГАН
ҲАҚИКАТ

№ 34
2020-yil, 30-sentabr
Chorshanba (32.629)

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

1918-yil 21-iyundan chiqqan boshlagan

Улуғлардан улуғимсан, Ватаним!

O'zbekiston O'VOZI

Душанбеда Ўзбекистон ва Тожикистон ҳукумат раҳбарлари учрашди

2020 йил 29 сентябрь кuni Душанбе шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулла Арипов Тожикистон Республикаси Бош вазири Қоҳир Расулзода билан учрашди.

Дастлаб ҳукумат раҳбарлари тор доирада учрашув ўтказди.

Ўзбекистон Бош вазири тожикистонлик ҳамкасбига илиқ ва самимий қабул учун миннатдорлик билдириб, ушбу учрашув ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилиш учун қулай имконият эканини қайд этди.

Тожикистон Бош вазири давлатларимиз ўртасида қисқа муддатда мустаҳкам ҳамкорлик қарор топгани, бу ташриф изчил мустаҳ-

камланиб бораётган ўзаро манфаатли ва фаол мулоқотнинг мантиқий давоми эканини алоҳида таъкидлади.

Шундан сўнг икки мамлакат ҳукуматлари вакиллари иштирокида кенгайтирилган тартибда музокаралар давом эттирилди.

Давлатларимиз раҳбарларининг сиёсий иродаси ва узоқни кўзлаб юритаётган оқилона сиёсати туфайли мамлакатларимиз тарихида янги зарҳал саҳифа очилгани, Ўзбекистон – Тожикистон муносабатлари қайта тиклангани, қисқа муддатда мустаҳкам ҳамкорлик қарор топгани, кўп қиррали алоқалар янги босқичга кўтарилиб халқларимиз дўстлиги янада мустаҳкамлангани қайд этилди.

Савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича Ҳукуматлараро комиссиянинг мажлисида Олий даражадаги учрашувлар ҳамда ҳукумат раҳбарлари раислигида 2019 йил апрель ойда Термиз шаҳрида ўтган Савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича Ҳукуматлараро комиссиянинг 6-йигилишида эришилган келишувларнинг ижроси ҳолати кўриб чиқилди.

Қайд этилганидек, ўзаро савдо ҳажми ўсиб бормоқда. Жумладан, сўнгги уч йилда мазкур кўрсаткич 2,4 баробардан ошди. Пандемияга қарамай, ўзаро товар айланма ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 4,3 фоизга ортиб, 317 миллион долларни ташкил этди.

– Ўзаро савдо айланмаси мамлакатларимиз салоҳиятига мос эмас, – деди А.Арипов.

– Шу боис, Давлатларимиз раҳбарлари томонидан олдимишга яқин йилларда ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини 1 миллиард долларга етказиш вазифаси қўйилган. Бунинг учун барча имкониятларга эгамиз. Чунки, фойдаланилмаган улкан захиралар мавжуд.

Мажлисида, шунингдек, савдо-иқтисодий, транспорт-коммуникация, энергетика, маданий-гуманитар ҳамда қишлоқ ва сув хўжалиги соҳаларидаги ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва истиқболлари муҳокама қилинди.

Учрашув якунлари бўйича Савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича Ҳукуматлараро комиссиянинг 7-йигилиши баёни имзоланди.

Матназар Элмуродов, ЎзА

1 октябрь – Ўқитувчи ва мураббийлар кuni

Янги ўқув йили анъанавий ва онлайн тарзда бошланди

Пойтахтимизнинг Шайхонтоҳур туманидаги 102-умумий ўрта таълим мактаби қурилиш-таъмирлаш ишларидан сўнг янги ўқув йилини анъанавий ва онлайн тарзда бошлади.

Раъно МИРЗАЖОНОВА,
мактаб директори:
– Мактабимиз ўтган асрнинг 60-йиллари ўрталарида қурилган бўлиб, жуда хароб, таъмирталаб бўлиб қолган эди. Шунинг учун 2019 йилнинг ноябрь ойида ушбу зиёв масканда капитал таъмирлаш ишлари бошланди. Қурувчилар бу ерда қарийб бир йил мобайнида

тинимсиз меҳнат қилишди. Ҳозир замонавий қиёфа касб этган мактабимизни келиб кўринг, кўзингиз қувонади. Кенг ва ишнам синф хоналари, фан кабинетлари, спорт мажмуаси, касбий таълим хоналари – буларнинг ҳаммаси азиз болажонларимиз, ўқувчиларимиз учун. Улар фақат ва фақат аъло баҳоларга ўқишлари учун барча шароитлар яратилган. Мактабда 60 га яқин

синф хоналари мавжуд бўлиб, юз нафардан зиёд ўқитувчи ва мураббийлар икки минг нафар ўқувчига таълим-тарбия беради.

Мактабимизнинг тантанали очилиш маросимида Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси, туман ҳокимлиги мутасаддилари, ўқитувчи ва ўқувчилар, ота-оналар иштирок этишди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сўзлаган тарихий нутқи мамлакатимиз аҳолиси томонидан қизгин қўллаб-қувватланмоқда. Турли касб эгалари, хусусан, депутатлар нутқида кўтарилган таклифлар, илгари сурилган гоғлар аҳамияти ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришмоқда. Президентимиз ташаббуслари халқаро ҳамжамият томонидан ҳам юқори баҳолалиб, кенг эътироф этилмоқда.

Парламентлар ҳамкорлиги йўлидаги муҳим ташаббус

Улуғбек ВАФОВЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати:

– БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессияси корона-вирус пандемияси туфайли биринчи мартаба онлайн мулоқот режимида ўтгани ҳам инсоният қанчалик таҳликали ва мураккаб замонда яшаётганлигини кўрсатди. Давлатимиз раҳбарининг ҳозирги таҳликали ва мураккаб вазиятни енгиш учун БМТ шафелигида Пандемиялар даврида давлатларнинг ихтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексни ишлаб чиқиш тўғрисидаги таклифи шунинг учун қимматли аҳамиятга эга.

Халқаро кодекс қабул қилиниши ҳар бир инсоннинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларини, саломатлиги ва фаровонлигини таъминлайдиган адолатли глобал тизимни яратиш йўлидаги муҳим қадам бўлади, деб ўйлаймиз. Дарҳақиқат, инсоният глобал фалокат ёқасида турган вақтда ер юзидаги барча давлатларнинг ҳукуматлари, парламентлари ва фуқаролик жамиятларининг ўзаро ҳамкорлигини кучайтириш, умумий масъулият тамойилларини мустаҳкамлаш, халқаро шерикликни ривожлантириш ўта муҳим ва долзарб аҳамият касб этади.

Президентимиз томонидан Барқарор тараққиёт мақсадлари эришиш ва инсон ҳуқуқларини таъминлашда парламентлар ролини ошириш тўғрисидаги БМТ Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилиш тўғрисида ҳам ўта муҳим таклиф билдирилди.

Маълумки, охириги йилларда мамлакатимизда оқиб борилаётган сиёсий, иқтисодий ислохотлар натижа-сида аҳоли, фуқаролик жамиятлари, шу жумладан, сиёсий партияларнинг фаоллиги охириги бормоқда. Пировард натижада, халқимизнинг иродасини ифода этувчи ҳамда сиёсий партиялар учун кураш майдони бўлган – Парламентимизнинг давлат бошқарувидаги иштироки ва ўрни мустаҳкамланмоқда.

Шунинг учун халқаро ҳамкорликни ривожлантиришда ва Давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган ташаббусларни амалга оширишда, ҳукумат билан бир қаторда, бевосита халқ вакиллари билан иборат бўлган парламент, жамиятнинг турли қатламлари манфаатларини ифода этувчи фуқаролик жамиятларининг фаол иштирок этиши жуда муҳимдир.

Чунки, парламент ва фуқаролик жамиятларининг халқаро ҳамкорлик йўналишидаги фаоллашуви халқ вакиллари ўртасида расмийликдан холи бўлган ишончли муносабатлар вужудга келишига, мамлакатимизда оқиб борилаётган ислохотлар халқаро миқёсда тан олинishi ва эътироф этилишига хизмат қилади.

Юртимиз равнақи жаҳон нигоҳида

Гулистон АННАҚИЛИЧЕВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси:

– Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сўзлаган нутқини катта эътибор ва диққат билан тинглаётиб, шундай тарихий кунларда яшаб, Ватанимиз солномаларига зарҳал харфлар билан битилиб қоладиган воқеаларга гувоҳ бўлаётганимдан кўнглимда фохр ва ифтихор туйғулари жўш урди. Негаки, Давлатимиз раҳбарининг бу улуг минбардан сўзлаган нутқини бутун жаҳон аҳли ўзбек тилида тинглади.

Президентимиз нутқида илгари сурилган таклифлар бугунги глобал муаммолар ечимига қаратилгани билан дунё ҳамжамиятининг эътиборини тортиди.

Президент нутқини қайта-қайта ўқиб чиқар эканман, 2017 йил сентябрда Давлатимиз раҳбари Нью-Йорк шаҳрида бўлиб ўтган БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида ҳам қатор муҳим таклиф ва ташаббусларни илгари сургани ва уларнинг деярли барчаси бугунги кунда амалиётга татбиқ этилгани ва этилаётгани тўғрисида ўйладим. Шунда Президентимиз Орол денгизи харитаси билан бутун дунё аҳлини таништирган эди. Орол муаммосига БМТ Ассамблеясининг 75-сессиясида ҳам эътибор қаратилди.

Давлатимиз раҳбари Оролбўйи ҳудуди экологик фожиянинг марказига айлангани, унинг оқибатларини бартараф қилиш учун давлатимиз ҳамда халқаро ҳамжамият томонидан амалга оширилган ишлар тўғрисида айтиб ўтди. Шунингдек, бу борадаги ишларни янада кучайтириш мақсадида Оролбўйи минтақасини экологик инновация ва технологиялар ҳудуди, деб эълон қилиш ҳақида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилишни ҳамда ушбу муҳим ҳужжат тасдиқланган санани эса Халқаро экологик тизимларни ҳимоя қилиш ва тиклаш кuni сифатида нишонлашни таклиф этди.

Бу қимматли таклиф ва тавсиялар ҳам амалга ошишига ишонамиз. Бугун Орол денгизи инқирозларини бартараф этиш бўйича Давлатимиз раҳбари белгилаб берган вазифалар изчил амалга оширилаётгани ва Орол денгизи ҳудудида 5,5 миллион гектардан ортиқ саҳронинг «Саҳро марвариди»га айлантириш учун қилинаётган ишлар диққатга сазовордир. Мўйноқ тумани эса янгидан тугилди. Янги уй-жойлар, кенг ва раvon йўллар, янги аэропорт...

Мўйноқнинг қиёфаси, аҳолисининг яшаш шароити мутлақо ўзгарди. Бугун Мўйноқ дунё туристларини ўз бағрига чорлаб турибди.

Давлатимиз раҳбарининг БМТ минбаридан туриб билдирган янги таклиф ва ташаббуслари ҳам тез орада амалга ошишига ишончимиз комил.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сўзлаган тарихий нутқида муносабат

ОЗИҚ-ОВҚАТ ХАВФСИЗЛИГИ — ГЛОБАЛ МУАММО

Дилором ИМОМОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты:

— Мамлакатимиз Президентининг ушбу аниқланди нутқи ўзининг чуқур маъно-маъмуни, амалий руҳи, халқаро ташаббусларга, ҳаётини далилларга бойлиги билан кўпчилиқда катта қизиқиш уйғотди. Нутқ минтақа давлатлари, қолаверса, дунё аҳлини ташвишга солаётган турли ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва уларнинг олдини олиш чора-тадбирларига бағишлангани билан ҳам аҳамиятлидир.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида коронавирус пандемиясига алоҳида тўхталиб ўтди ва глобал муаммоларни ҳал этишда барча давлатлар, парламентлар ва фуқаролик жамиятларининг ўзаро сўй-ҳаракатларини бирлаштириш, умумий масъулият тамойилларини мустаҳкамлаш, халқро шерикликни ривожлантириш, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг мақоми ва салоҳиятини ошириш, ваколатларини кенгайтириш лозимлигини алоҳида таъкидлади.

Маълумки, БМТ Бош Ассамблеяси камбағалликка қарши кураш бўйича ўн йилликларни эълон қилиб, тегишли тадбирларни амалга ошириб келмоқда. Чунки камбағалликка қарши кураш глобал масалалар.

Президентимизнинг қашшоқликни тугатиш ва камбағалликка қарши курашишни БМТ Бош Ассамблеяси навбатдаги сессиясининг асосий мавзусларидан бири сифатида белгиланган ҳамда ушбу масалаларга бағишланган глобал саммит ўтказиш бўйича билдирган қатъий позициясини партиямиз тўла қўллаб-қувватлайди. Чунки бугунги эпидемиологик вазият сабабли бугун дунёда ишсизлар сони ошди, аҳоли даромадлари пасайди. Бунинг натижасида эса, дунёнинг кўпгина миллий иқтисодиётларида ЯИМ ўсишининг секинлашуви, реал даромадларнинг пасайиши, ижтимоий табақаланишнинг чуқурлашуви ва қашшоқликнинг ортиши кузатилмоқда.

Давлатимиз раҳбари Бош котиб Антониу Гутерриш жанобларининг бугунги инкирозли вазиятда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашнинг долзарб муаммоларига бағишланган саммитни ўтказиш бўйича таклифини маъқуллади билдирди.

Сир эмаски, сўнгги йилларда аҳолини сифатли озиқ-овқат билан таъминлаш, бозорни хавфсиз ва арзон озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлдирish, аҳолининг ҳарид имкониятларини мустаҳкамлаш, табиий ресурслардан барқарор фойдаланиш долзарб масалага айланган. Айниқса, пандемия шароитида озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш янада жиддий масала сифатида кун тартибига чиқди, озиқ-овқат тақчиллиги хавфи тобора ортиб бормоқда.

Озиқ-овқат хавфсизлиги масаласи барча давлатларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий барқарорлигини таъминлаш гарови ҳисобланади. Бугунги инкирозли вазиятда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш кенгайтириб бўлмайдиган вазифадир. Масаланинг халқаро ҳамжамият даражасида муҳокама этилиши давлатларнинг хавфсиз, сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш салоҳиятини оширишга, қишлоқ хўжалиги соҳасини янада ривожлантиришда муҳим қадам бўлади, деб ўйлайман.

ЭЗГУЛИК ВА ЯҚИНЛИК ЧОРЛОВ

Искандар ЗАЙНУТДИНОВ, Навоий вилояти, Учқудуқ туман прокурори ёрдамчиси:

— Давлатимиз раҳбари дунёнинг энг юксак минбаридан туриб ўзбек тилида сўзлагани охири беш аср давомида миллат ҳаётида кузатилган энг тарихий ва шарафли воқеалардан бири бўлди. Аслида, бу воқеа сўнгги йилларда юртимизда рўй бераётган янги илмий-маданий ва ижтимоий-иқтисодий юксалиш, бошқача айтганда, янги Ренессансининг яна бир амалий ифодаси сифатида намоён бўлди.

Давлатимиз раҳбарининг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида она тилимиз — ўзбек тилидаги нутқини ватандошларимиз қатори мен ҳам катта ҳаяжон билан тингладим. Яна шунини айтишни мумкинки, тўғридан-тўғри телеэфир орқали узатилган нутқини кузатар, тинглар эканман, беихтиёр кўксим фахрга тўлди, ўзимни дунёдаги энг бахтиёр инсонлардан бири сифатида сездим.

Биринчи таассурот шуки, нутқда кўтарилган ҳар бир муаммо нафақат аниқ-тиниқ кўрсатилди, балки уларнинг самарали ечимини кафолатлайдиган халқаро механизмларни яратишга қаратилган амалий таклиф ва ташаббуслар билдирилди. Масалан, дунё сибсатчилари томонидан сессияга тақдим этилаётган мурожаат ва маърузаларни диққат билан кузатаётган ҳар қандай кишининг назаридан четда қолмайдиган хусусиятлардан бири шуки, уларнинг барчасида пандемия туфайли вужудга келган оғир вазият ва унинг келажақдаги салбий оқибатлари ҳақида қўллаб-қувватлаш ва башоратлар қилинмоқда. Шунингдек, пандемия асоратларини бартараф этиш барча давлатлар ва халқро ташкилотлар сўй-ҳаракатларини бирлаштиришни тақозо этаётгани тақдор-тақдор ўқтирилмоқда.

Таъбиғий, Ўзбекистон Президентини ҳам ушбу глобал масалага тўхталиди. Назаримда, унинг муаммога ёндашувини бошқалардан ажратиб турадиган жиҳат шу бўлдики, давлатимиз раҳбари чиқишида мазкур хатар моҳиятини умумий баъни эмас, балки унинг ечимига хизмат қиладиган халқаро механизмни яратиш қайғуси устуворлик қилди. Чинданам, халқимизнинг ҳикматли мақолида таъкидланганидек, “ҳолава деган билан оғиз чучимас”. Бунинг учун ҳолвани тайёрлаш ва уни фойдали маҳсулотга айлантириш йўллари билиш лозим. Худди шу каби, пандемия ҳақида кўп ва хўб гапирish ҳам ундан халос бўлишни кафолатламайди.

Бунинг учун амалий ҳаракатлар керак. Пандемиялар даврида давлатларнинг илтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш ҳақидаги Ўзбекистон таклифи айни шу мақсадни кўзлайди. Бу кодекснинг номидан кўриниб турибдики, фақат бугунги пандемияни бартараф этиш билан чекланмасдан, истиқболда содир бўлиши эҳтимолли катта бўлиб қолаётган бу каби офатларга қарши самарали ва узоқ муддатли механизмни яратишдир.

Президентимиз нутқида баён этилган пандемия билан боғлиқ муҳим ҳулосалардан яна бири, ушбу офатнинг барча халқлар, айниқса, уларнинг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламлари аҳолини оғирлаштириб бораётгани ҳақида бўлди. Бугунги воқелик беистисно барча мамлакатлар аҳолисининг катта қисми турмуш тарзига сезиларли даражада салбий таъсир кўрсатмоқда. Демак, бундай қалтис вазиятни ислоҳ этиш халқаро ҳамжамиятнинг

ЖССТ ваколатларини кенгайтиришнинг аҳамияти нимада?

Қизилгул ҚОСИМОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Давлатимиз раҳбарининг нутқида илгари сурилган гоя ва таклифлар глобал муаммоларга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Аввало, дунёда коронавирус инфекциясининг тарқалиши, бунинг ортидан юзага келган мураккаб вазият, ижтимоий-иқтисодий ва табиий муаммолар келиб чиқаётганига алоҳида эътибор қаратилди. Бундай глобал фалокат сайёраимизда сўнгги юз йилда кузатилмагани, бу офат бутун инсониятнинг заиф жиҳатларини яқол кўрсатгани, ҳозирги таҳликали ва мураккаб вазият ер юзидеги барча давлатлар ва халқлар ўзаро боғлиқ эканини исботлагани таъкидланди. Хусусан, “Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг мақоми ва салоҳиятини ошириш, ваколатларини кенгайтириш лозимлигини чуқур англадик”, деди давлатимиз раҳбари.

Ҳақиқатан ҳам бутун дунё коронавирус инфекцияси қарши курашда оқибатдан, минглаб инсонлар ҳаётдан кўз юмаётган, қанчадан-қанча оилаларда йўқотиб қўйилган оғир даврда бу ўта муҳим вазифа, деб ўйлайман.

Вирусга қарши кураш ва инсонлар ҳаётини сақлаб қолиш масъулияти, табиийи, биринчи навбатда соғлиқни сақлаш соҳасининг зиммасига тушади. Бугунги мураккаб вазият, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг (ЖССТ) ваколатларини кенгайтиришни тақозо этмоқда. Коронавирус инфекциясига чалинган инсонларни даволаш учун ЖССТ тавсиялари ниҳоятда муҳимдир. Чунки бу офат қўллаб-қувват-

ларнинг соғлиқни сақлаш тизимини қийин аҳволга солиб қўйди, вирус юктириб олган фуқароларни даволаш бўйича айрим давлатлар ўз билганича йўл тутмоқда.

Маълумки, ЖССТ Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг соғлиқни сақлаш соҳасига ихтисослашган нуфузли муассасаси бўлиб, унинг таркибига ҳозирда 194 та давлат аъзо. Асосий вазифаси дунёдаги соғлиқни сақлашга алоқадор бўлган катта-катта, глобал муаммоларни ҳал қилишга ёрдам беришдан иборат. Ташкилот ҳозирда дунёнинг аксарият мамлакатларида соғлиқни сақлаш соҳасида бўлаётган муаммоларни йиғиб, уларга ечим кўрсатиши, давлатларга ёрдам бериш масалаларини тартибга солиб туриши лозим.

Коронавирус инфекциясига қарши бир қанча давлатларда вакциналар тайёрланмоқда. Маълумотларга кўра, 200 га яқин вакцина устидеги иш олиб борилаётган. ЖССТ бу жараённи кузатиб бормоқда. Яқинда ташкилот бир таклиф билан чиқди. Ҳар қайси давлат вакцина масаласини ўзича ҳал қилмасдан, ҳамма бирлашиши керак. Ишлаб чиқилаётган 200 га яқин вакцинанинг ичидан саралаб, энг яхшисини танлаб олайлик, деб таъкидланмоқда. 156 та давлатнинг ичидеги катта куч ва имкониятларга эга давлатлар бу таклифга розилик берди. Аммо айрим давлатлар бу таклифга кўнмай турибди.

Вакцина ишлаб чиқариладиган бўлса, 2021 йилнинг охирига бориб, барча давлатлар тўлиқ вакцина билан таъминланиши айтилмоқда. Ишончли, самарали вакцинанинг жорий қилиниши, тўғри ва адолатли тақсимланиши натижасида жуда кўплаб ўлимларнинг олди олинади, иқтисодий қайта жонланади, вирусга қарши тадбирларга сарфланаётган улкан маблағлар тежалган бўлади.

Давлатимиз раҳбарининг ЖССТ нуфузини кенгайтириш масаласи бўйича билдирган фикри қиммати ҳам ушбу омиллар билан ўлчанмади. Бу таклиф инсоният саломатлигини таъминлайдиган адолатли глобал тизимни биргадиган яратишда ҳам муҳим ўрин тутади. Ташкилотнинг мақоми, салоҳияти ва ваколатлари кенгайса, бу орқали инсоният соғлиғи кафолати ошади, табиийи, қўллаб-қувватлашнинг муаммоларининг олди олинади.

МУАММОЛАР НИЗОЛАР БИЛАН ЭМАС, ИШОНЧ ВА ЯҚИН ҲАМКОРЛИК ОРҚАЛИ ҲАЛ ЭТИЛАДИ

Шербек БУРОНОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Президентимизнинг БМТ Бош Ассамблеяси 75-сессиясида сўзлаган нутқи бугун бутун мамлакатимизда катта қизиқиш билан ўрганилмоқда. Нутқда билдирилган таклифлар қизгин қўллаб-қувватланиб, ҳулосалар чиқариб олинмоқда.

Нутқни қайта-қайта ўқиб, дунёда бўлаётган воқеа-ҳодисалар, турли давлатлар ўртасида кескинлашиб кетаётган зиддиятлар, муаммолар кўз олдимдан ўтди. «Ҳозирги таҳликали ва мураккаб вазият ер юзидеги барча давлатлар ва халқлар ўзаро боғлиқ эканини, ўртаимизда мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорлик ўта муҳимлигини исботлади». Нутқда таъкидланган бу фикр замирида чуқур маъно, ўзига хос даъват бор, албатта.

Мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорликни мустаҳкамлашга Ўзбекистон қатъий амал қилиб келяпти. Натижада қўшни давлатлар билан алоқалар кейинги йилларда мисли кўрилмаган даражада кенгайди, Марказий Осиёе худудда янги муҳит юзага келмоқда. Ўйлаб қарасак, бу худуд дунёнинг энг йирик иқтисодийлари ўртасида жойлашган. Бу худудда мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорлик муҳити барқарор бўлиши жуда муҳим.

Иқтисодий, сиёсий алоқаларда барқарорлик бўлмаса, ижтимоий муаммолар кўпая бошлайди, айрим масалаларнинг ҳал этилиши кечикиши натижасида улар

катталашиб бораверади. Бунга йўл қўймаслик учун давлатлар ва ҳукуматлар ўртасида тенг ҳуқуқли, ҳам томонлама фойдали ҳамкорлик алоқалари мустаҳкам бўлиши лозим.

Бугун инсоният учун катта ва оғир синовга айланган пандемия даврида давлатлар ўртасида ўзаро ишончга, бир-бирини қўллаб-қувватлашга асосланган ҳамкорлик ҳаётини зарурат экани аён бўлмоқда. БМТ шафелигида пандемиялар даврида давлатларнинг ихтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексни ишлаб чиқиш таклифи халқаро ҳамжамият томонидан қизгин қўллаб-қувватланмоқда. Маълумки, пандемия оқибатида қутилмаган вазиятлар юзага келиб, дунё иқтисодийига қаттиқ зарба бермоқда, бундан энг аввало аҳолининг эҳтиёжман, кам даромадли қатлами азият чекапти, камбағал қатлам қўлаймоқда. Бу эса дунёда тинчлик ва барқарорликка, озиқ-овқат хавфсизлигига таҳдид солмоқда.

Шу сабабли камбағалликка қарши курашиш глобал вазифага айланмоқда. Давлатлар ва иқтисодиётлар ўртасида фаол муносабатлар ўрнатилмаса, бир давлат доирасида камбағалликка қарши самарали курашиш қийин кечади. Чунки бугун иқтисодиётлар бир-бири билан чамбарчас боғланиб кетган, улар ўз ҳолича барқарор ривожлана олмайд.

Мамлакатимизда пандемия сабабли камбағаллик, ишсизлик хавфи кучайиши олдиндан ҳисобга олиниб, тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Тўғри, жойларда камчиликлар, муаммолар оз эмас. Лекин энг муҳими шундаки, бугунги қийин вазиятда муҳтож қатламга биринчи навбатда зарур бўлган ёрдам кўрсатилмоқда. Давлатнинг барча тааллуқли тузилмалари бу жараёнга жалб этилган, сўй-ҳаракатлар ягона мақсад учун сафарбар этилмоқда.

Президентимизнинг камбағалликка қарши кураш БМТнинг навбатдаги Ассамблеяси сессиясида асосий мавзудан бирига айланиши кераклиги ҳақидаги таклифи ўта муҳим бўлиб, ўткир масалаларни ҳал этишда халқаро ҳамкорликни юқори даражада кўтаришга хизмат қилади, деб ўйлайман.

ОРОЛБЎЙИ МИНТАҚАСИ МУАММОЛАРИ

яна жаҳон ҳамжамияти эътиборида

Мунира ҚАҲҲОРОВА, Ўзбекистон халқаро ислом академияси бўлими бошлиғи:

— Давлатимиз раҳбари ўз нутқида Марказий Осиёе минтақасига янада жиддий таҳдид солаётгани глобал иқлим ўзгариши муаммоларига алоҳида тўхталиб, Орол денгизи қиришининг қириши дунёдаги энг йирик экологик фожиалардан бири бўлиб, нафақат Ўзбекистон, балки минтақадаги барча давлатлар учун қатор экологик, ижтимоий-иқтисодий, табиий ва гуманитар муаммоларни келтириб чиқарди. Қуриган денгиз тубидан кўтариладиган кум ва туз буронлар ҳар йили бир неча минг километр масофагача ўта зарарли бўлган 100 миллион тоннадан ортиқ қум ва туз зарраларини тарқатаётгани ачинарли ҳолдир.

Президентимиз ташаббуси билан Оролни қўтариш халқаро жамғармаси ҳузурида Жаҳон банки, Осиёе тараққиёт банки ва Глобал экологик фонднинг ваколатхоналарини очиб, Марказий Осиёеда сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича минтақавий дастур қабул қилиш, биргиликда фанларга тадқиқотлар ўтказиш каби муҳим гоялар амалга оширилмоқда.

2018 йилнинг 27 ноябрь кунини БМТнинг Оролбўйи минтақаси учун инсон хавфсизлиги бўйича кўпшериклик Траст фонди ташкил этилди. Мазкур фондга Ўзбекистон ҳукумати ҳар йили 2 миллион АҚШ доллари ажратилмоқда. Сўнгги уч йил ичидеги Оролнинг қуриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар жадаллик билан олиб борилди. Ўтган давр мобайнида умумий майдони 2 миллион гектар майдонда янги ўсимлик ва дароҳтзорлар яратиш ҳамда тулпор қатламни шакллантириш ишлари амалга оширилди.

Албатта, мазкур хайрли лойиҳаларнинг замирида Оролбўйи атроф-муҳитини яхшилаш, чўл ўрмонлари майдонлари ва биохилма-хиллик кенгайтиришга олиб келади. Оролбўйи худудида ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий, ҳам экологик барқарорлик таъминланади.

Шу нутқдан назардан олиб қараганда, давлатимиз раҳбарининг Оролбўйи минтақасини экологик инновация ва технологиялар худуди, деб эълон қилиш ҳақида БМТ Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилиш ва ушбу ҳужжат тасдиқланган санани Халқаро экологик тизимларни ҳимоя қилиш кунини сифатида нишонлаш бўйича таклифи минтақада экологик, ижтимоий, иқтисодий барқарорликни таъминлаш, инновацион технологияларни жорий қилиш, фан, таълим, инновация ва амалиёт уйғунлигига эришишда муҳим омил бўлиб хизмат қилиши шубҳасиздир.

Бу эса ўз навбатида, Оролбўйи худудида муҳофаза этиладиган табиий худудлар ташкил этиш, экотизим ҳолати бўйича доимий мониторинг тизимини йўлга қўйиш, экологик ҳолатни баҳолаш ва башорат қилиш бўйича узлуксиз мажмуавий мониторинг қилиш тизимини шакллантириш, экологик инновациялар худуди учун янги илгор мейёр-ҳуқуқий база шакллантириш, инновацияларни жалб қилиш учун самарали ишлайдиган молиявий тизим яратиш каби масалалар ечимини топишда муҳим аҳамият касб этади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сўзлаган тарихий нутқида муносабат

ДУНЁГА СЎЗ АЙТИШ ШАРАФИ ВА МАСЪУЛИЯТИ

ёки сени бошқалар қачон тинглайди ва тан олади? Агар тинглашга муносиб сўз айта олсанг

Сафар ОСТОНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати,
ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Ўзбекистон Президентининг халқаро анжуманлардаги нутқи ҳар доим катта эътибор ва қизиқиш билан тингланганини иккита асосий сабаби бор. Биринчидан, Президент Шавкат Мирзиёев халқаро минбарларда нафақат минтақавий, балки дунёвий ўқир, оғрикли муаммоларни кўтариши ва улар ечими бўйича аниқ таклифлар билдириши билан эътиборга сазовор бўлиб келмоқда. Иккинчидан, Ўзбекистон — Марказий Осиё минтақасида жугрофий жиҳатдан муҳим стратегик ҳудудда жойлашган. Аҳолиси катта, шонли-шавкатли, бой маънавий тарихга эга республика, жажон тамаддунига бебаҳо ҳисса қўшган буюк зотлар юрти.

Ўзбекистон раҳбари ушбу тарихий анъаналарга содиқ қилиб, халқаро анжуманларда муносиб иштирок этиб, ўзининг қимматли ташаббуслари билан жажон ҳамжамияти эътиборини тортиб келмоқда. БМТ Бош Ассамблеясининг 75-юбилей сессиясидаги нутқ эса ҳар жиҳатдан янада юксак аҳамиятга эга бўлди.

Президентимиз билдирган таклифлар ҳаётийлиги, глобал муаммолар ечимига қаратилгани билан аҳамиятли ва қадри баланддир. Улар амалга ошса, бундан нафақат Ўзбекистон ёки Марказий Осиё минтақаси, балки дунё ҳамжамияти манфаат кўради. Аҳолининг соғлиги мустаҳкамланади, умри узаяди, ҳаёти фаровонлашади, орзу-умидлари амалга ошади. Шунинг учун ҳам Президент нутқидаги таклиф ва ғоялар умуминсоний аҳамиятга, улуг эзгу ниятларга эга. Бу ҳақиқатни англаш учун илгари сурилган таклифлар мазмун-моҳиятига эътибор берилса, киёф.

Авалло, тақрор ва тақрор айтилаётган бўлса-да, бир масалани яна айтиш керак, қайта-қайта айтиш ва таъкидлаш керак, чунки ҳар биримиз бу тарихий воқеа аҳамияти нечоғли буюклигини буй-баста билан юрак-юракдан англамоғимиз керак. Бу воқеа 2020 йилнинг 23 сентябри санасида рўй бергани она тилимиз тарихига зарҳал ҳарфлар билан муҳрланади, Ўзбекистон Президентининг БМТ Бош Ассамблеяси сессиясида илк бор ўзбек тилида нутқ сўзлаган кун сифатида фахр-ифтихор билан қайд этилади.

Бу воқеани икки оғиз гап билан ахборот тарзида айтиш осон. Аммо ўн дақиқали бу нутқ сўзлаш жараёни замирида, ортида халқимиз учун бир дунё ҳаяжон, фахр-ифтихор, гурур борлигини англаб турибмиз.

Унутмайлик, бу тарихий воқеа ортида, аввалло, бебаҳо неъмат — давлатимиз мустақиллиги турибди. Агар мустақил бўлмаганимизда бизга бу нуфузли анжуманда сўзлашга ким рухсат беради, сўз бериш нари турсин, ўзларига яқин йўлатишариди? Бизни ким тинглади, ким тан оларди?!

Иккинчидан, бу воқеа замирида Президентимизнинг хоҳиш-иродаси, журъати, ўз халқига, она тилига ҳурмати, меҳр-муҳаббати муҳасамаллигини ҳаммамиз кўрдик, ҳис этдик.

Бутун башарият нигоҳи қадалган, дунё давлатлари раҳбарлари иштирокида ўтаётган бу нуфузли баланд анжуманда ўзбек тилида нутқ сўзлаётган Президентимиз қалбиди қандай туйғулар жўш урганини ҳам тасаввур қилиш қийин эмас.

Давлатимиз раҳбари, аввалло, буюк бобомиз Алишер Навоий тилида сўзлаётгани, бу тил энг қадимги ва бой тиллардан экани, бугун ўзбек тилида 50 миллиондан зиёдроқ аҳоли гаплашаётгани ва дунё олдида она тилида гапираётганидан ўзида куч-қудрат, фахр-ифтихор сезиб тургани табиий.

Бу воқеа айна чоғда улуг аждодларимиз руҳини шод этди. Халқимиз гурурини осмонларга олиб чиқди. Ўзбек тилининг обрўсини янада оширди, унга эътиборни кучайтирди. Бу нутқ она тилимизга бўлган бугунги муносабатимиз устида чуқур ўйлаб кўришга бизни даъват этди. Ўзбек тилининг давлат тили макримидаги талабларига риоя этиш, унинг соғлиги, шаъни учун қатъий туриб курашиш лозимлигини яна бир бор англадик. Бунинг учун Давлат тилининг қонуний асослари бугунги кун талаблари даражасида бўлишини таъминлаш, она тилимизга юксак ҳурмат, ор-номус билан муносабатда бўлиш талаб этилади.

БМТ Бош Ассамблеяси 75-сессиясида Ўзбекистон Президентининг билдирган минтақавий ва дунёвий аҳамиятга эга глобал муаммолар ечимига қаратилган амалий таклифлар эса халқаро ҳамжамият томонидан кенг қўллаб-қувватланмоқда, эътироф этилмоқда.

Дарҳақиқат, пандемия даврида давлатларнинг ихтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексини ишлаб чиқиш таклифи, Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисида БМТ конвенциясини қабул қилиш ташаббусидан тортиб, Барқарор тараққиёт мақсадларига эришиш ва инсон ҳуқуқларини таъминлашда пар-

ламентлар ролини ошириш тўғрисида БМТ Бош Ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилишимиз ёки Транспорт коммуникация алоқаларини ривожлантириш минтақавий марказини очилиши, Минтақавий қўшма режанинг 10 йиллик натижа ва келгуси истиқболларига бағишланган халқаро конференция ўтказилиши, "Марказий Осиё Жаҳон цивилизацияси чорраҳасида" мавзuidaги халқаро форумни ўтказилиши, Афғонистон масаласига доир янги таклифми, қашшоқликни тугатиш ва камбағалликка қарши курашиш масаласини БМТда кўриб чиқишимиз...

Қайси таклифга қараманг, ўта долзарб, муҳим муаммолар ечимига қаратилган. Бу таклифлар мазмун-моҳияти жиҳатидан Президентимизнинг 2017 йилда БМТнинг 72-сессиясидаги нутқининг мантисий давоми бўлиб, фикрлар, ташаббуслар бир-бирини тўлдирмоқда.

Яна бир фикр ҳаёлга келади. Минбарга чиқиш, нутқ ирод қилиш масаланинг бир жиҳати. Аммо дунё тан берадиган умуминсоний ғояларни айта олиш, дунёвий муаммоларга ечим кўрсата билиш кишидан, миллатдан, давлатдан катта масъулият, ақл-заковат ва юксак салоҳият талаб этади.

Ўзбекистон таклифларини бугун дунё кизгин муҳокама қилиб, эътироф этаётгани ҳар биримизга, хусусан, депутатлар зиммасига катта масъулият ва вазифаларни юқлайди. Биринчидан, бу нутқда билдирилган фикрлар, кўтарилган ташаббуслар аҳамиятини, мазмун-моҳиятини кенг тарғибот қилишимиз зарур.

Иккинчидан, бу ташаббуслар ижросини таъминлашда фаол иштирок этишимиз талаб этилади.

Учинчидан, нутқда баён этилган вазифалар ижросини таъминлашда қандай қонуний асосларга эҳтиёж борлигини ўрганиб чиқиш ва таклиф билдириш керак бўлади, деб ўйлайман.

Халқаро миқёсдаги эътироф

Владимир Рахманин,
БМТнинг Озик-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти Бош директори ўринбосари,
ФАО нинг Европа ва Марказий Осиёдаги минтақавий вакили:

Зилола Худойбергенова,
Бартин университетининг Замонавий туркий тиллар ва адабиётлар кафедраси профессори
(Туркия Республикаси):

— Ўзбекистон Президентининг тарихий нутқи Бартин университетиди ва Тошкент давлат шарқшунослик университети талабалари орасида катта қизиқиш уйғотди ва дарсларимизда кенг муҳокама қилинди. Бу, албатта, бошланиши. Истаиманки, она тилимизнинг мавқеи бундан-да баланд бўлсин! Жаҳон узра овозинг қайта-қайта янгрисин, дўсту душман бағрини тўлқинлантириб сасинг жўшсин, шонли ўзбегим!

— БМТ Бош Ассамблеясида нутқ сўзлаган Ўзбекистон Республикаси Президентини Ш.М.Мирзиёев камбағалчилик ва иқлимий фалокат ҳақида гапираркан, Орол денгизи муаммосига алоҳида тўхтади. Шу ўринда мавжуд муаммоларни ҳал этиш учун Ўзбекистон илм-фани, бизнес сектори ва жамияти нима қилиши мумкин, деган савол туғилади. Назаримда, бу масаланинг қалити демография ривожланишидир.

Ҳар бир ўсиб келаётган ёш авлод вакилига сифатли таълим бериш даркор. Ва бу ҳар бир Ўзбекистон фуқаросининг бурчига айланиши керак. Замонавий иқтисодий ривожлантириш учун Ўзбекистонга малакали, билимли ёшлар талаб қилинади. Яна бир муваффақият омили — қишлоқ хўжалигини модернизация қилишдир.

Президент ўз маърузасида бу ёндашувларни Ўзбекистоннинг келгуси иқтисодий ва ижтимоий тараққиёти учун муҳим деб ҳисоблашини таъкидлади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

ИСЛОМ ДИНИ МАЪРИФАТ УЛАШАДИ

Давронбек МАХСУДОВ,
Ўзбекистон халқаро ислом академияси Исламшунослик ва ислом цивилизациясини ўрганиш ICESCO кафедраси мудирини, тарих фанлари доктори:

— Президентимиз уч йил олдинги БМТ Бош Ассамблеясида бўлганидек, бу сафар ҳам бир қанча долзарб масалаларни кун тартибига қўйди. Жумладан, пандемия шароитида иқтисодий, ижтимоий масалалар, дунё бўйича камбағаллик ва қашшоқликни қисқартириш, экологик муаммолар, Марказий Осиёдаги мамлакатларнинг чуқур интеграцияси, Афғонистонда тинчлик ва барқарорликни ўрнатил, миллатлараро тотувлик ва динлараро бағрикенгликни янада мустаҳкамлаш каби масалалар бугун ўта муҳим бўлиб турибди. Давлатимиз раҳбари бу йўналишда сўнгги йилларда юртимизда амалга оширилаётган янгилик ва ўзгаришлар ҳақида тўхтади.

Дарҳақиқат, Ислам цивилизацияси марказининг қурилиши, буюк муҳаддис алломалар — Имом Бухорий ва Имом Термизий номлари билан боғлиқ халқаро илмий тадқиқот марказларининг ташкил этилиши, Ҳадис мактаби фаолият юритиши бошлангани, Вақф фондининг таъсис қилиниши, Ўзбекистон ислом академиясига халқаро мақом берилиб, фаолиятининг кенг тус олиши эътирофга муносиб ишлардир.

"Мамлакатимизда диний эркинлик борасида ҳам вазият кескин яхшиланди. Миллатлараро тотувлик ва динлараро бағрикенгликни янада мустаҳкамлаш биз учун доимий муҳим вазифадир".

Жорий йилнинг 11 августиди Ўзбекистон халқаро ислом академияси қошида "Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот марказини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент қарори қабул қилиниши яна бир эътиборга сазовор иш бўлди. Алоҳида таъкидлаш кераки, Имом Абу Мансур Мотуридий бундан ўн бир аср муқаддам мусулмон оламнинг буюк олими, ўша даврдаги соф эътиқодий қарашлар тизimini шакллантирган ва турли бузғунчи оқим ҳамда тоғфаларнинг ботил ғояларини ҳам ақлий ва ҳам нақлий йўл билан нотўғрилигини исботлаб берган эди. Орадан шунча вақт ўтибдики, ушбу тизимлаштирилган ақидавий қарашлар ҳали-ҳануз мусулмонларни янага ғоя остида бирлаштириб турибди. Бугунги глобал, ғоялар тўқнашуви кенг авж олган дунёда ушбу мўътабар таълимотга эҳтиёж яна ортиб бормоқда.

Ушбу марказ замонамизнинг ўта долзарб ақидавий масалаларига жавоб излаш баробарида аждодларимиз, хусусан, Мотуридий каби алломаларимизнинг бой илмий меросини ўрганиш, уларни таржима ва таъдил қилиб, кенг жамоатчиликка, халқимизга етказишга ҳаракат қилади. Бу эса бугунги кун ёшларига исломни тўғри англаш, янада тереңроқ мушоҳада қилиш, муқаддас динимиз бузғунчи кучлар талқин қилганидек, уруш-жанжал, ёвузлик дини эмас, балки бутун дунёга маърифат, инсонийлик ва эгуликни улашадиган дин эканини тушунишга ёрдам беради.

Президентимиз ўз нутқида миллатлараро тотувлик ва динлараро бағрикенгликни янада мустаҳкамлаш биз учун доимий муҳим вазифалар, деб таъкидлади. Чунки, бу масала тинчлик-бағрикенглик ва тараққиётнинг муҳим шартларидан ҳисобланади.

Карстен Хайнс,
Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирининг халқаро маслаҳатчиси:

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини амалга оширишга сезиларли ҳисса қўша олади.

— Ишончимиз қомилки, Ўзбекистонда доимо барқарорлик ва хавфсизлик, миллатлараро ва конфессиялараро тотувлик муҳити ҳужум суради. Ўзбекистондан кўп нарсаларни ўрганиш мумкин ва БМТга аъзо мамлакатлар Шавкат Мирзиёев илгари сурган ғоя ва ташаббусларни диққат билан ўрганишлари керак. Чунки бу мулоҳаза ва таклифлар ўзбек халқининг кўп асрлик заковати асосига қўрилган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги мақсадларини ам

1 октябрь – Ўқитувчи ва мураббийлар куни

Қалбимиздасиз, азиз устозлар!

Бугун деярли барча ўқувчилар ўз мактабларини, синфдошларини, устозларини соғинишди. Ўз партасида ўтиришни, дарсларни жон қулоғи билан тинглашни истаётгани, ўғил-қизларимиз бугун гул кўтариб мактабга боришни, устозларини байрам билан табриклашни жуда-жуда исташмоқда. Бироқ бугунги пандемия шароити бунга имкон бермаяпти. Шундай бўлса-да, бугун ўқувчилар кўз ўнгиди, қалбда устозлари. Улар кўнглида устозларга аталган тилаклари бир дунё...

нидан фаол қўллаб-қувватланаётганига эътибор қаратилди. Синовли даврда ўтган БМТ сессиясида Президентимизнинг халқаро миқёсда долзарб бўлиб турган муаммоларга ечим бўладиган аниқ тақлиф-ташабусларни илгари сургани ҳар бир юрдошимизни гурулантириши таъкидланди. Шунингдек, қатор масалаларда билдирган қатъий позицияси Халқ демократик партияси томонидан фаол қўллаб-қувватланган ҳолда, жойларда ўтказиладиган учрашув ва мулоқотлар давомида мазкур тарихий нутқинг мазмун-моҳияти, аҳамияти кенг тушунтирилмоқда, тарғиб этилмоқда.

Конференцияда Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши раиси, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси раҳбари Улуғбек Иноятов ўқитувчи ва мураббийларни касб байрам билан табриклаб, таълим тизимидаги ислохотлар, педагогларнинг давлат инспекцияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълим вазирлиги, маҳаллий Кенгашлар депутатлари ҳамда таълим тизими ходимлари ҳудудий студиялардан катнашди.

Конференция аввалида Президент Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сўзлаган нутқи, унда илгари сурилган фикрлар ва ташаббуслар халқаро экспертлар, етук сиёсатчилар томо-

касбга садоқат, ўқувчиларига мустақам меҳри билан катта ирода кўрсатиб, онлайн дарсларни ташкил этиб келишмоқда.

Кейинги йилларда таълим тизимида мисли кўрилмаган ўзгаришлар амалга оширилаётгани ҳам ҳеч бимизга сир эмас. Соҳани замонавий мезонлар асосида такомиллаштиришга қаратилган мустақам қонунчилик базаси яратилди. Минглаб янги таълим муассасалари барпо этилди. Узоқ йиллар давомида тўпланиб қолган муаммолар босқичма-босқич ҳал этиб борилапти.

Айниқса, ўқитувчилик касбига бўлган ҳурмат ва ўқитувчининг обрў-эътиборини ошириш масаласига жиддий эътибор қаратилди. Мактабларда фаолият олиб бораётган педагог ва раҳбар ходимларнинг маоши оширилгани, уларга қатор имтиёзлар берилганлиги, соҳа, фидойиларини мамнун этди. Буларнинг барчаси таълим-тарбия жараёнининг сифати ва даражасини замон талаблари асосида тўдан яхшилаш, захматқас устозларимиз, мазкур соҳада фаолият кўрсатаётган барча инсонлар учун муносиб меҳнат шaroитлари яратиши, уларнинг кадр-қимматини юксалтиришга қаратилгани билан айниқса аҳамиятлидир, деди партия раҳбари.

Шундан сўнг тизимида юзага келаётган муаммоларни ҳолатларни муҳокама этиш, тақлифларни ўрганиш,

керак бўлса, юзага келадиган янги чақирувларга тайёр туриш жуда муҳимлиги ҳам таъкидланди. Ечимини қўлга олиш масалалар бўйича фикр алмашилди, танқидий таҳлил асосида тақлифлар билдирилди.

Анжуманда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси аъзоси Гулшана Худоёрова, ЎзХДП фракцияси аъзоси Шоҳиста Турғунова, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси бошлигининг биринчи ўринбосари Хотамжон Кетмонов, Халқ таълими вазирлиги Таълим сифати мониторинги бошқармаси бошлиги Лазиз Хўжакулов, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бўлим бошлиги Азиз Мамадалиев, Тошкент молия институти профессори, иқтисод фанлари доктори Шарбат Абдуллаеванинг таълим ва инновация, халқ таълимининг ривожлантириш, олий таълимда имкониятлардан кенг фойдаланиш масалаларида маърузалари тингланди.

Конференцияда таълим тизимида сифат ва самарадорлигини ошириш бўйича билдирилган фикр-мулоҳазалар асосида ҳуқуқматга киритиш учун Халқ демократик партияси фракциясининг тақлифлари тайёрланиши бўйича яқдил хулосага келинди.

Халқ демократик партияси Ахборот хизмати.

Судьялик улкан масъулият демакдир

Адл айлаки, ул халқ ҳаёти бўлмиш, Хуш ул кишиким, адл сифати бўлмиш.

Алишер Навоий

Судьяларнинг вазифаси ва масъулияти, жамиятда адолатни қарор топтиришдаги ўрни, инсон судья бўлиб ишлаши учун қандай талабларга жавоб бериши лозим, бир сўз билан айтганда, қандай шахс, яъни ким судья бўлиб ишлай олиши мумкин, деган масала кишилик тараққиётининг барча даврларида ҳам кенг жамоатчилик эътиборида бўлиб келган.

Зеро, жамиятда кимлар судья бўлиб ишлаши, уларнинг дунёқараши ва билим даражаси – жамият тинчлиги ва оқилолтига бевосита таъсир этувчи, қонун устуворлиги, адолатнинг таъминланишида ўта муҳим омил ҳисобланади. Шунинг учун ҳам, судьялик — бу ўта улкан масъулият деганидир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти мамлакатимизда фаолият юритаётган барча судьялар билан тарихий учрашувларида, "Судьянинг онгида – адолат, тилида – ҳақиқат, дилида – поклик устувор бўлиши шарт", деган талабни кўйганлари бежиз эмас.

Дарҳақиқат, судьянинг биргина қонунларни мукамал билишининг ўзи етарли эмас. Гап судьянинг ўз ички туйғуси, маънавий дунёқарашидан келиб чиқиб, мавжуд қонунларни амалда қандай қўллашига ҳам боғлиқдир.

Жумладан, буюк мутафаккир бобомиз Алишер Навоий ҳазратлари ҳам ўзларининг "Махбуб ул-қулуб" асаридида қозилар (судьялар) тўғрисидаги масалага батафсил тўхталганлар.

➤ Қози қонун йўлидан бир қадам ҳам тоймаслиги – тўғри йўлдан чиқмаслиги лозим. Ахир, тўғри чиқиқ оғдирилса, эгри бўлади. Чолғу асбобининг тори созланмаган бўлса, овози бузилади. Модомики, ҳукми элнинг моли ва жонига тааллуқли экан, қозининг шiori тўғрилиқ ва адолат бўлмоқи лозим.

Ҳазрат: "Қози мусулмонлик биносининг таянчидир ва мусулмонларнинг яхши ва ёмон ишлари юзасидан ҳукм чиқарувчидир. Қозининг кўнгли дин илми билан тўла, дунёвий билимлардан хотири хабардор бўлиши керак. Замирида шахсий манфаатга майл бўлмаслиги, соф кўнгли иккиюзламачилик иллатидан холи бўлиши лозим. Қозининг маҳкамаси шароит илмининг хазинаси бўлмоқи; у ҳукм вақтида ошнога ҳам, бегонага ҳам бир савияда қарамоқи лозим. Унинг билимдонлигидан ва қалби поклигидан кишилар кўнглида унга ҳурмат ва шукҳ; ишга диққат-эътибор ва фаросат билан муносабатда бўлишдан бедиёнат-виждонсизларнинг юрагида ғам-андуз; кўнгли ҳақ қаломлари билан кучли; ҳукмлари ҳадисларга асосланган. У шаръий ҳийлаларни ўз кўнглига, ҳуқуқшуносларнинг шубҳали алдовларини эса замирига йўлатмаслиги керак; порохўр муфтилар унинг қошида тубан ва хор; хийларга вақиллар унинг қаршисида айбдор бўлмоқи зарур..."

Қози қонун йўлидан бир қадам ҳам тоймаслиги – тўғри йўлдан чиқмаслиги лозим. Ахир, тўғри чиқиқ оғдирилса, эгри бўлади. Чолғу асбобининг тори созланмаган бўлса, овози бузилади. Модомики, ҳукми элнинг моли ва жонига тааллуқли экан, қозининг шiori тўғрилиқ ва адолат бўлмоқи лозим. Қозининг оёғи тўғрилиқ кўпригидан четга тояр экан, жони жаҳаннам тубида бўлади. Қозилик ишини қандай хоҳласам, шундай қиламан, дейиш ҳаёсизлик ва ёлғондир", – деб қайд этганлар.

Давлатимиз раҳбари Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ва Сенат аъзоларига мурожаатларида "Суднинг остонасидан қадам кўйган халқимиз давлатга дўст бўлиб чиқиши керак. Қабул қилинган суд қарорининг адолатли эканига ишонини керак. Адолат бўлмаган жойда унинг ўрнини жаҳолат эгаллайди," деб таъкидладилар.

Ҳақиқатдан ҳам, судьянинг иш бўйича қабул қилладиган қарори одамлар, инсон тақдири билан боғлиқ бўлиб, тўғри ва адолат нуктаи назаридан қабул қилинган қарор жамият тинчлиги, оқилолтига таъминлашга хизмат қилса, аксинча адолатдан зарра чеккинган ҳолда қабул қилинган қарор нафақат иши судда кўрилган тарафлар тақдирига, балки бутун жамият тақдирига салбий таъсир этади. Одамларнинг судга ва алал-оқибат мавжуд тузумга нисбатан ишонсизлиги ва норозилигини келтириб чиқариши ҳеч кимга сир эмас.

Мухтарам Юртбошимиз 2020 йил 30 июндаги учрашувида ҳам, "Судьянинг асосий вазифаси ва бурчи – оқни оққа, қорани қорига ажратиш, адолатни ҳимоя қилишдан иборат. Судья қонунга, ўз касбига ҳиёнат қилса, одамлар додини кимга айтади? Адолат излаб қаерга боради?" деган саволни жиддий ва қатъий қилиб қўйдилар.

Оқни оққа, қорани қорига ажратиш, адолатни қарор топтириш ваколати судьяларга

берилган бўлиб, бу ўта мураккаб, билим, тажриба ҳамда катта масъулият талаб этадиган касбдир.

Бинобарин, судья ҳам одам, фақат бошқалардан фарқли жиҳати олган билимини ва бор салоҳиятини қонунга асосида иш кўришга сафарбар қила билиши ва унга одамлар тақдирини ҳал қилишдек ўта масъулиятли ваколат берилганидадир. Ҳар қандай судьялик вазифасига тайинланган шахс — судья, ана шу берилган ваколат масъулиятини тўла англамоқи, унинг ҳар бир ҳаракати беғараз, қарори қонунга асосланган ва адолатли бўлиши шарт.

Устоз У.Мингбоев қайд этганларидек, "Судьялик касб, лавозимгина бўлиб қолмай, аввало, инсонийлик" эканлигини, "Судьялик – қонун ва адолатни қарор топтириш ваколати" эканлигини судьялар қалбдан ҳис этишлари лозим.

Шунингдек, устоз "Одил судловнинг мақсади — инсонлараралқидир" деб таъкидлашлари ҳам бежиз эмас.

Бу деган сўз, судья одил судловни амалга оширишда, қонунларни инсон манфаати юзасидан талқин этиши, яъни судья қабул қилладиган қарорлар энг аввало инсон манфаатларига хизмат қилиши лозимлигини билдиради.

Судьянинг фаолияти инсон тақдири билан боғлиқ экан, судья "ишни бугун бўлмас эртага кўрарман, мен хато қилсам, қорни босқич суди қамчилигини тўзатар, ишим кўп, хатоликларга сабаб бор, баҳоли қудрат вазифамни бажараяпман-ку", — деб фикр юритишга, қалтабин уйланишга сира ҳаққи йўқ. Бу ўта масъулиятсизликдан, бошқалар тақдирига лоқайдлик ва бефарқликдан далолат беради.

Судья ўзи кўрадиган ишга жиддий ёндошиши, ишни ҳар томонлама холис ўрганиши ва мушоҳада этиши, керак бўлса, ўзини ўша судланувчи, ўша жабрланувчи ёки даввогар ва жавобгар, ёинки ҳуқуқбузарлик содир этган ёки унинг жабрланувчисига айланган шахс ўрнига бот-бот қўйиб кўриши лозим бўлади. Шундангина йўл қўйиши мумкин бўлган ҳақиқат ва адолатсизликларнинг олди олинган бўлади.

Шунингдек, судья ўз билиминини, соғлом фикр ва ақлий салоҳиятини тинимсиз ошириб бориши, ўз устида мунтазам ўқиб-излашни, қонунларни мукамал билиш билан бир вақтда уни тўғри қўллаб билиш бўйича лозим даражадаги кўникма – тажрибага ҳам эга бўлиши талаб этилади.

Бундан ташқари, судьянинг ўзига юкланган вазифани, яъни одил судловни оғишай амалга ошириши унинг маънавий дунёқарашига ҳам боғлиқ бўлиб, шунга кўра судья, ўз маънавиятини бойитиш, яъни кунма-кун руҳан покланиши, қалбдан улғайиш ҳамда виждони ва иродасини тоблаш, иймон-эътиқодни бутлаш, бир сўз билан айтганда, қамқилишга эришиш борасида ҳам ўз устида доимий ишлаши талаб этилади. Ва, бунда фикримизча, умрининг, эгаллаб турган амалигининг ўткинчилигини унутмаган ҳолда ҳисоб бериб боришни аъмоли тамойилига айлантириши зарур.

Бобокалонимиз Абдурауф Фитрат "...Одамнинг қамоли фақат соғлиқ ва кучдан иборат бўлмай, балки жисмонан, ақдан ва ахлоқан юксалишдан иборат", — деганлар.

Ақдан ва ахлоқан юксалиш эса буюк аждодларимиз: Алишер Навоий, Аҳмад Ясавий, Фаридиддун Аттор, Жалолиддин Румий, Ҳаким Ат-Термизий, Баҳоуддин Нақшбанд, Юсуф Ҳамадоний, Абдуқолиқ Гўлжидувоний, Имом ал-Мотирудий, Ҳасан Басрий, Муҳаммад аз-Замашшарий, Боязид Бистомий ва қатор бошқа алломаларимизнинг ҳаёт йўли — ижоди орқали маънавий дунёқараши билан танишиб боришдан иборатдир. Бу шубҳасиз судьянинг маънавий юксалишида жуда катта ва муҳим омил бўлади.

Судья одил судловни амалга оширишда, ҳар бир ишни адолатли ҳал этишда ўзини вояга етказган ҳамда билим ва мартаба берган азиз ва мўстабар халқи олдидаги шахсан жавобгарлиги ва масъулиятини доимо ёдда тутиши шарт.

Жамиятимизда адолат қарор топиши кўп жиҳатдан судьяларнинг маънавияти ва масъулиятига боғлиқлигидан келиб чиққан ҳолда профессионал судьялар корпусини шакллантириш мақсадида, айни пайтда Судьялар Олий кенгаши томонидан "Судья маънавияти, одоби ва масъулиги" номили қўлланма тайёрланиши устида иш бошланганлигини маълум қилмоқчимиз. Қўлланманинг биринчи боби судья маънавиятига бағишланиб, унда судьялик фаолиятига боғлиқ, уларнинг маънавиятини шакллантиришга хизмат қилиши мумкин бўлган аждодлар мероси, масал, нақл ва ривоятлар; иккинчи бобида эса, судьянинг одоби-ахлоқи ва ваколатини амалга оширишдаги масъулияти билан боғлиқ масалалар ёритилиши назарда тутилмоқда.

Бу борада жамоатчилик вакиллари: олим-адиблар, диний уламолар, суд фахрийлари ҳамда судьялар ўз тақлиф ва тавсияларини, шунингдек, мавзуга доир мақолаларини Судьялар Олий кенгаши ҳузуридаги ишчи гуруҳга юборишлари мумкин бўлади. Ҳар бир тақлиф, тавсия ва мулоҳазалар албатта ўрганиб чиқилади ҳамда мақолаларнинг қўлланмага ўз муаллифи номидан киритилиши масаласи кўриб чиқилади.

Х.ЁДГОРОВ,
Судьялар Олий кенгаши раиси.

СИЗГА ТАЪЗИМ, СИЗГА ЭҲТИРОМ

Бухоронинг энг чекка тумани чекка бир қишлоғидаги бу ўқитувчини ҳамма ҳурмат қилади

Биринчи муаллим, Биринчи устозим, деганда юраги бир қалқиб тушмаган инсон бормикан? Жажкигина қалб юрагида илк бор Ватан суратини чизгувчи, маърифат чўғини ёндиргувчи зот ҳақида сўз борганда, қалбларда уйғонган эҳтиром ва миннатдорлик туйғуларини сўз билан ифодалашга тил ожиз. Қарангки, бола тафаккур олами, қалб дунёсига тушадиган олтин қалитлар сирини фақатгина улар билади.

Ҳоҳида уйлаб қоламан, дунёда ўқитувчининг тун бўйи бедор дафтар текшириб ўтказган амалига тенг келадиган савоб бормикан? Шарқираб оқаётган уйинқароқ жилга, ҳали тизгин нималигини билмаган беқарор шамол каби

бола шўхликларини қандай тартибга соларкин улар, қандай куч болани ўзига қаратаркин, гўзал итоатга ўргатаркин? Фақат меҳр ва меҳр билан, албатта.

Ана шундай меҳр ва муҳаббатга қалби лиммолим тўлган инсонлар боши ҳамиша сарбалад. Бухоронинг энг чекка тумани ҳисобланган Ромитаннинг Қизилравот кўрғонига 39-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Серикбаева Гулсара ҳақида сўз бошлашимиз ҳамон жамоадошлари, кишлоқ аҳли мактабнинг энг фидойи бошланғич синф ўқитувчиси билан бири, дея эътироф этишди. Байрам арафасида опа билан суҳбатлашдик.

— Таълим соҳасида 27 йилдан буён фаолият юритиб келяпман, — дейди у гурур билан. — Бу касбни танлаганимдан бахтлиман. Чунки жамиятнинг бугуни ва келажиги, унинг маданий-маърифий ва маънавий салоҳияти таълим тизимининг қай даражада ривожланганлиги билан белгиланади. Бошқача айтганда, мамлакатимизнинг эртанги тақдири кўп жиҳатдан бизнинг меҳнатимизга боғлиқ. Зеро, янги ҳаёт ҳам, келажак ҳам, истиқбол йўли ҳам ўқитувчилар қалбидан бошланади.

Шахло БАҚОЕВА,
журналист.

Пандемия, энг аввало, одамларни интизомга, гигиенага, овқатланишга ва энг асосийси соғлиғига эътибор беришга ўргатди.

ОГОҶ БЎЛИНГ!

Коронавирус:

КАРАНТИН ТАЛАБЛАРИ ЮМШАТИЛГАНИ ХАВФ ОРТДА ҚОЛГАНИНИ АНГЛАТМАЙДИ

Бугун кўчаларда ҳаёт яна қайта жонлангандек. Жамоат транспортлари қатнови тикланган, бозор, йирик савдо марказлари ҳам фаолиятини бошлаган. Бир қарашда барчаси изига тушиб, кўринмас ёв чекингандек. Бироқ хавф ортда қолгани йўқ. Янги касалланиш ҳолатлари кузатилаётганда. Аиниқса, ҳақалик ёндош касалликлари бор шахсларда оғир кечаётгани кишини ташвишга солади. Бугунги саҳифамиз меҳмони Тошкент тиббиёт академияси кафедра мудири, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ревматология бўйича бош маслаҳатчи т.ф.д. Ҳилола МИРАҲМЕДОВА билан шу ҳақда суҳбатлашдик.

— Бугун юрак-қон томир, қандли диабет касаллиги бор фуқароларимизни касаллик оғир кечишида хавф гуруҳига қўшамиз. Шу қаторда ревматологик касалликларни ҳам мазкур гуруҳга киритиб қўлади? Мутахассислигингиздан келиб чиқиб, шу ҳақда ўз фикр-мулоҳазаларингизни, тавсияларингизни билдирсангиз.

— Аввало, айтиш керакки, карантин талаблари юмшатилганини баҳона қилиб, кўча-кўйга иши бўлса-бўлмаса чиқариш ярамайди. Ҳар биримиз ўзимизнинг, сўнгра яқинларимизнинг соғлиғи ўз қўлимизда эканини унутмаслигимиз керак.

Саволга келадиган бўлсак, қандли диабет, юрак-қон томир, метаболлик касалликлар корона вирус инфекциясининг оғир кечишида хавф гуруҳи ҳисобланади. Хусусан, ревматологик хасталиклар ҳам. Уларнинг 150 га яқин тури мавжуд. Масалан, ревматоид артрит, остеоартрит, тизимли қизил бўрича, тизимли васкулитлар, псориастик артрит, подагра мана шулар жумласидандир. Бу касалликлар билан оғирган инсонларда иммун тизимида бузилиш кузатилади. Устига-устак, бундай беморлар иммунитетни туширувчи дори-

ларни истеъмол қилиб юришади. Ўз навбатида, иммун тизими заиф инсонда вирусга қарши курашиш фаол бўлмайди.

COVID-19 — янги вирус. У энди ўрганилмақда. Келажакда вирус кечиши, давоси бўйича кўп-лаб илмий ишлар қилинади. COVID-19 ва иммун яллиғланиш билан кечувчи ревматологик касалликлар клиникасида дориларнинг таъсири билан бир-бирига ўхшаш жиҳатлари бор. COVID-19да бошланғич давларида вирус ҳисобидаги клиника кузатилади. Организмда вирусга нисбатан антитаначалар, яллиғланишга қарши цитокинлар ишлаб чиқарила бошлайди. Ундан сўнг эса иммун яллиғланиш жараёнига ўхшаш клиника кўзга кўринади. Иммун яллиғланиш билан кечувчи бир қанча ревматологик касалликларнинг аксарият турларида ҳам буни кўриш мумкин. Масалан, COVID-19 билан касалланган беморларнинг 80-90 фоизи юқори иситма, бўғим ва мушакларда оғриқ, ҳолсизликни ҳис этишади. Худди шундай аутоиммун ревматологик касалликларда ҳам сабабсиз иситма, бўғим ва мушакларда оғриқ, иштаҳасизлик, ҳолсизлик, тез чарчаш ҳолатлари бўлади. Шундай вазиятда қиёслаб ташхислаш қийин кечади. Упка ренгенографияси ва компьютер томографиядаги пневмонит, васкулит белгилари аутоиммун ревматик касалликлар ва COVID-19 касаллигига ўхшаш бўлиб, ҳатто лаборатор текширувларда С-реактив оқсил, ИЛ-6 юқори бўлиши, умумий қон таҳлилида кузатиладиган ўзгаришлар ҳам жуда ўхшаш.

Шунингдек, аутоиммун касалликларнинг сабаби номаълум. Уларга патогенетик даво қўлланяди. Ревматологияда ишлатиладиган дориларни бугунга келиб COVID-19да ишлатишга уринишмоқда.

— Мана шундай ёндош касалликларга эга вирусга чалинган шахсларга нима дея оласиз?

— Ревматологик касалликлар узоқ даволанади ва динамик кузатишга муҳтож касалликлар сирасига киради. Хавфли, деб атаётган вирусимизда қандай профилактика чоралари кўрилиши лозим бўлса, COVID-19 билан касалланган ревматологик беморларимизда ҳам худди шу жараён амалга оширилиши шарт. Масалан, маъсофани сақлаш, гигиенага риоя қилиш, никобини тақийш, одамлар кўп жойда бўлмаслик каби. Бўғимлар ҳаракатини яхшиловчи машқлар қилишга эътибор бериш, семизликнинг олдини олиш тавсия этилади. Ҳўл мевалар, сабзавотлар, сутли маҳсулотларни истеъмол қилиш яхши самара беради. Шунингдек, ревматологик касалликларда доимий ичиб келаётган дориларни тўхтатиб қўйиш керак эмас. Жорий йилнинг июль ойида Америка ревматологлар коллегияси томонидан пандемия вақтида ревматологик касалликларни олиб бориш юзасидан кўрсатма ишлаб чиқилди. Унда COVID-19 инфекциясини юқирган ревма-

тологик беморлар дори воситаларини тўхтатмасликларни кераклиги айтилган. Агар бемор гидроксихлорохин дори воситасини истеъмол қилаётган бўлса, уни давом эттириши кераклиги билдирилди. Тўғри, айрим иммунитетни туширувчи иммунодепрессант дори воситаларини вақтинча тўхтатиб туриш талаб қилинади. Буни шифокор билан маслаҳатлашган ҳолда амалга ошириш шарт.

— COVID-19да ревматологик препаратлардан фойдаланилтиптими?

— Бугун кўзга кўринмас ёвни бартараф этиш учун бутун дунё олимлари изланиш олиб бораётганини яхши биламиз. Аутоиммун касалликларда плаквенит, яъни гидроксихлорохин дори воситаларидан фойдаланилади. Мазкур препарат ҳин дарахтининг пўстлоғидан олинган моддадан тайёрланади ва у 70 йилдан бунён амалиётда қўллаб келинмоқда. Дастлаб, у безгакни, кейин ревматологик касалликларни ҳам даволашда ишлатилиб келиняпти. Уни яллиғланишга қарши, антибактериал, иммуномодулятор, антиагрегант хусусиятлари бор. Тромбацитлар жипслашишнинг олдини олади. Холестеринларни, қанд миқдорини камайтиради. Шу билан бирга вирус кўпайишининг олдини олишда яхши самара беради. Шу сабабли COVID-19 касаллигининг профилактикаси ва енгил кечишида плаквенит дори воситасининг самараси исботланмоқда. Биласизми, безгак тарқалган ҳудудга бормоқчи бўлган шахс икки ҳафта олдин ва боргандан кейин ҳам 4-8 ҳафта мобайнида мазкур препаратни ҳафтада бир марта ичган.

— Пандемия деярли барча соҳага ўз таъсирини ўтказди. Ривожланиш, илмий тадқиқотларнинг юқори чўққига чиққанига қарамай, COVID-19 олдида ожиз қолдик. Мана шундай вазиятдан сўнг тиббиёт соҳасида қандай ўзгаришлар бўлади, деб ўйлайсиз?

— Пандемия, энг аввало, одамларни интизомга, гигиенага, овқатланишга ва энг асосийси соғлиғига эътибор беришга ўргатди. Вирус тарқалиши оқибатида турли ихтисосликка эга шифокорлар бирлашиб, маслаҳатлашиб ишлашга мажбур бўлишди. Қисқаси, барча шифокорлар ҳамкўхатлик, биргаликда ҳаракат қилиб ишлашмоқда. Ўз зиммаларига юкланган вазифаларни бажариш йўлида фидойилик кўрсатишмоқда. Шунингдек, тиббиёт ходимларининг малака оширишига эътиборни қучайтириш, ўз юртимизда туриб нуфузли халқаро конференцияларда он-лайн орқали иштирок этиш тажрибаси тўпланди. Тиббиёт соҳасининг бир қанча йўналишларини ривожлантиришга, сифатли тиббий ёрдам, тиббий жиҳозлар таъминотини қучайтиришда ўзгаришлар бўлди. Соғлиқни сақлаш тизимида янги клиникалар, мобил гуруҳлар тузилди. Call-марказлари, саралаш пунктлари фаолияти йўлга қўйилди. Ўйлаيمانки, ҳаммаси ортда қолади, фақат бугунимиздан тўғри хулоса чиқариб олмоғимиз зарур.

Сарваржон РАҲИМОВ суҳбатлашди.

ИИВ ХАБАРЛАРИ

ОШПАЗЛИКНИ ТАКЛИФ ҚИЛИБ...

ИИВ ТЭҚҚББ Одам савдоси ва ноқонуний миграцияга қарши курашиш бошқармаси ҳамда Интерполнинг Миллий марказий бюроси ҳамкорлидаги ҳаракатлари натижасида бир жиноят фош этилди. Сурхондарё вилоятининг Шўрчи туманида 1984 йилда туғилган аёл А.Н. БААнинг Алайн шаҳрида юрган вақтида таниши 1991 йилда туғилган самарқандлик Г.М.га Алайн шаҳрида ошпаз ёрдамчиси бўлиб ишлашни таклиф қилади. Унга Ўзи Қозғистон Республикасининг Олма-ота шаҳридаги халқаро аэропорти орқали "Олма-Ота — Дубай" йўналишига чипта харид қилиб, Г.М.ни Дубай шаҳрида кутиб олади. Йул харажатларига 2000 АҚШ доллари миқдоридagi пулларни сарфлаганлигини билдириб, Г.М.нинг фуқаролик паспортини олиб қўяди. Ваъда қилинган ошпазлик иши ўрнига Алайн шаҳридаги ижарага олинган уйда Г.М.ни фоҳишалик билан шуғулланишга мажбур қилади.

Самарқанд вилояти ИИВ Транспортда ЖХТ бўлими ҳузуридаги ТБ томонидан 2017 йилнинг 18 май куни Н.А.га нисбатан ЖҚнинг 135-моддаси 2-қисмига асосан жиноят иши қўзғатилиб, ҳудудийлик бўйича Сурхондарё вилояти ИИБга юборилди ва Шўрчи туман ИИВ томонидан аёл қидирувга берилди.

Олиб борилган текзор тадбирлар натижасида Н.А. шу йилнинг 25 сентябрь куни БААдан "Дубай — Тошкент" йўналишида авиарейси орқали олиб келиниб, тегишли ички ишлар идорасига топширилди.

ПЛАСТИК КАРТАДАГИ ПУЛЛАР ЕЧИБ ОЛИНДИ

Қува туманида яшовчи фуқаро И.Э. туман ИИВ бошлиғи номига ариза билан мурожаат қилиб, ўзига тегишли банк пластик картаси ҳисобидан 2.135.625 сўм миқдоридagi пуллар ечиб олинганлигини маълум қилди.

Мазкур ҳолат юзасидан олиб борилган терговга қадар текширув ҳаракатлари давомида фуқаро Н.Ю. ўзининг телефон рақамига И.Э.нинг пластик карта рақамларини киритишга муваффақ бўлиб, И.Э.га тегишли банк пластик картаси ҳисобидан бўлган 2.135.625 сўм миқдоридagi пулларни ечиб олгани аниқланган.

Мазкур ҳолат юзасидан Қува тумани ИИВ ҳузуридаги Тергов бўлими томонидан Жиноят кодексининг 169-моддаси 3-қисми "б" банди (ўғирлик) билан қўзғатилган.

Ҳозирда дастлабки тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

3 КУНДА 1000 ДАН Ортиқ ПИЁДА ҚОИДА БУЗГАН

Тошкент вилоят ҳудудида «Диққат пиёда!» профилактик тадбири ўтказилди. 1 260 нафар қоидабузар пиёдага нисбатан чора кўрилди.

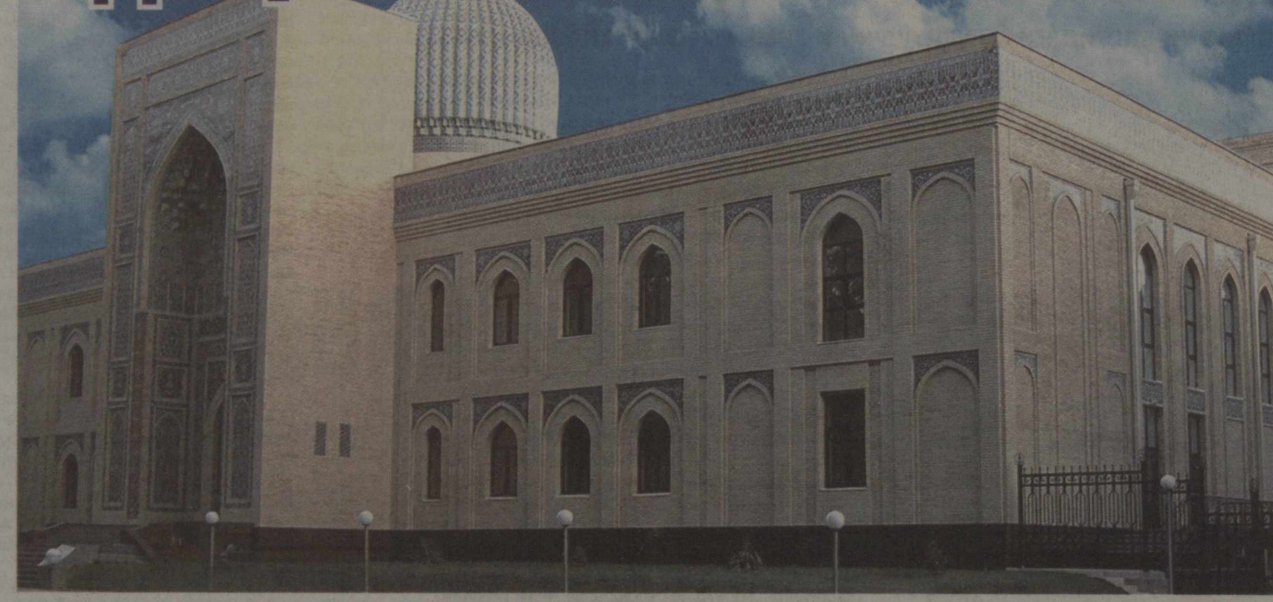
Йул транспорт ходисалари комплекс таҳлил қилинганида, вилоят ҳудудида жорий йилнинг ўтган 8 ойи мобайнида 425 та ИТХ содир бўлгани аниқланди, уларнинг 38 фоизи пиёдалар иштирокида бўлган. Ачинарлиси, 29 та ИТХда пиёдалар маст ҳолатда йўлни кесиб ўтган.

Пиёдаларнинг амалдаги йўл ҳаракати қоидаларига амал қилган ҳолда сериканов йўллар ва чорраҳаларда белгиланган жойлардан юришларини назорат қилиш ҳамда бу орқали содир этилиши мумкин бўлган ИТХларнинг олдини олиш мақсадида «Диққат пиёда!» профилактик тадбири уч кун давомида ўтказилиб, инспекторлар томонидан қўшимча тушунтириш ва тарбият ишлари олиб борилади, қоида бузган 1 260 нафар фуқарога нисбатан ИЖТҚнинг 138-моддасига қўра, маъмурий баённомалар расмийлаштирилган.

Нилуфар ТўРАХОНОВА, ИИВ Аxbорот хизмати ходими, лейтенант.

Ренессанс даврининг янги овозаси

Инсоният тарихининг маълум бир даврларида ижтимоий, маданий, илмий, сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан уйғониш — ўзига хос тараққиёт ва ривожланишлар бўлиб турган. Мусулмон оламининг бундай уйғониш даврлари "Мусулмон ренессанси" деб аталади. Ислон тарихининг илк олтин даври VIII-XIII асрларда бутун мусулмон оламини қамраб олган эди. Кейинги уйғониш даври XV аср теурийлар даврига тўғри келади. Президентимизнинг юртимиздаги учинчи ренессанс даврига пойдевор қўйилганлигини таъкидлаганида ҳаммамиз ҳушёр тортидик, ҳаяжонландик. Зиммамиздаги катта маъсулиятни ҳам ҳис этдик. Мазкур жараён тезлашиши, ҳақиқатга айланиши учун ҳар биримиз ўз ҳиссамизни қўшишимиз талаб этилади. Ренессанс маълум бир соҳага хос бўлмасдан, балки ҳаётимизнинг барча жабҳаларини қамраб олади. Шу маънода, барча Уйғонишлар даврида бўлгани каби диний илмлар ривожини ва тараққиётини ҳам кузатилиши шак-шубҳасиз.

Юртимиз уламолари азал-азалдан бутун дунёга илмининг кўп йўналишлари бўйича устоз бўлиб келишган. Дунёга машҳур олимларимиз Имом Бухорий, Имом Термизий, Имом Мотуридий, Абу Райҳон Беруний, Ибн Сино, Хоразмий, Фаробий ҳамда Бурхониддин Марғилоний ва бошқаларнинг асарлари бутун дунё халқлари томонидан ўқиб, ўрганилган.

Теурийлар даврининг энг машҳур қорилари, бугунгача қироят ва таъжид илмидан асосий ўқув кўланмалардан бўлиши "Жазарий" асарининг муаллифи Шамсиддин ал-Жазарий Самарқандда, Мовароуннахр шаҳарларида илмий фаолият олиб борган. Теурийлар даврининг энг машҳур мусикашуноси Абдулқодир ал-Мароғий эса нафақат мусика илмининг буюк ҳофиси, балки Қуръон қаримнинг етти қироятини мукамал билладиган ҳофиси Каломуллоҳи ҳисобланарди. Демак, мусулмон олами ренессансларини Қуръон илмлари ривожисиз тасаввур қилиб бўлмаган.

Президентимиз юртимиздаги Учинчи ренессанс бўлишини баъорат қилганларида ҳам дунёвий илм-фан билан бир қаторда диний-исломий

илмларнинг ривожини назарда тутган. Давлатимиз раҳбарининг "Қуръонни эшитиш, эшита олиш юксак маънавият, маърифат. Қуръон ҳеч қачон ёмонликка даъват қилмайди. Агар Қуръонни қаримни эшита олсак, эшиттира олсак, бу муваффақият бўлади", деган сўзлари натижасида, бугун халқнинг Қуръон ва уни ўрганишга бўлган рағбати аввалгига нисбатан бир неча баробар зиёда бўлди. Юртимизда Қуръонни қарим мусобақалари кенг қўламда ўтказилди. Халқимизнинг Қуръонни тўғри ўқиш ва ўрганишга бўлган эҳтиёжи аввалгига нисбатан ошди. Бу эса ўқувчи уни беҳато ўқишида асос бўлиб, қоидага мувофиқ тарзда ўқишини таъминлайдиган мукамал таъжид асарларига бўлган эҳтиёж аввалгига нисбатан бир неча баробар кўпайганини кўрсатади. Бугунги кунимизда ёзилиб, халқимизга тақдим қилинган таъжид илмига оид асарлар кўп бўлса-да, бундан бир-икки асарлар олдин яшаб ижод қилган аждодларимиз бу илмни ўрганиш ва ўргатишда қандай услубдан фойдалангани ва таъжидга оид асарларни яратишда кўпроқ қайси жиҳатларига эътибор қаратганларини таҳлил қи-

лиш, улар яратган асарларнинг услубдаги афзал жиҳатларидан бугунги кунимизда ҳам фойдаланиш долзарблигига қолаверди.

Илк ислон даврида Қуръонни таъжид қоидаларига мувофиқ ўқиш бўйича алоҳида услублар ишлаб чиқилган. Кейинги даврларда ушбу илм янада ривожлантирилди. XIX аср охири XX аср бошларида Ўзбекистон ҳудудида таъжидга оид асарларни яратишда муаллифлар эътибор қаратган жиҳатларни таҳлил қилиш, услубларининг афзалликларидан фойдаланиш ҳамон долзарблигини йўқотмаган. XIX аср охири XX аср бошларида ўлкада яшаб ижод қилган қориларнинг ҳаёти ва ижодини ўрганиш, уларнинг таъжид ва Қуръон қироятига оид асарларини тадқиқ қилиш долзарб аҳамият касб этади. Айрим мутахассисларнинг фикрича, мазкур давр юртимизда Миллий уйғониш — жадиҳчилик даври ҳисобланади. Ушбу давр тарихини мукамал ўрганиш ва тадқиқ қилишни четлаб ўтиб, биз Президентимиз айтган учинчи Уйғониш даврини тасаввур қила олмаймиз. Зотан, буюк адимизни айтганларидек, мозийга қайтиб иш

кўрмоқ хайрдидир. Ўзбекистонда яшаб, илмининг турли соҳаларида ижод қилиб, бутун дунёга машҳур бўлган олимлар қаторида Қуръон қирояти ва таъжид илми ривожига ўз ҳиссасини қўшган ва қўшаётган кўплаб устоз қорилар ҳам бор. Таъжир ва тарихий манбаларда улар тўғрисида маълумотлар учрайди. Илмий изланишлар натижасида таъжирларда 35 нафар Қуръон қориси ва мутахассиси ҳақида маълумотлар мавжудлиги аниқланди.

Умуман олганда, Президентимизнинг бирламчи манбалар, эски тарихий битиклар, қўлёзма ва тошбосма китобларни ўқиб-ўрганиш ҳақидаги фармонлари ижроси йўлида ҳали кўплаб дунёга татигулик, оламшумул тадқиқотлар ва монографиялар яратилиши шубҳасиз.

Абдуманнон ИСМАТУЛЛАЕВ, Ўзбекистон халқаро ислом академияси Ислоншунослик ва ислом цивилизациясини ўрганиш ICESCO кафедраси таянч докторанти.

Нега тергов ва судда унинг айбсизлигини исботлайдиган оддий саволларга жавоб изланмади?

ЖУРНАЛИСТ ТЕКШИРУВИ

12 йилдан сўнг аниқланган

ҲАҚИҚАТ

Тахририятимизга ташриф буюрган Баҳодир Раҳимбоев гапни эшитиб, инсон зоти борки ўзини ҳеч қачон айбдор, деб ҳисобламайди, деган фикр хаёлимдан ўтди.

Гап шундаки, «Олмалиқшаробсавдо» шўъба корхонаси раҳбари бўлган Баҳодир Раҳимбоевга жиноят ишлари бўйича Олмалиқ шаҳар судининг 2008 йил 24 сентябрдаги ҳукмига кўра, Жиноят кодексининг 167-моддаси 3-қисми «а» банди ҳамда 209-моддаси 2-қисми «а» банди билан 9 йилга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланган.

У қандай жиноятни содир этган эди?

— 2004 йил октябрь ойида «Олмалиқшаробсавдо» раҳбари сифатида иш бошладим. — дейди Баҳодир Раҳимбоев. — Уша йилнинг 26 октябрда Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки Олмалиқ бўлимидан шартномага асосан 80 миллион сўм кредит олди. Орадан кўп ўтмай, яъни 8 ноябрда банк ўзининг ички қарори билан 78 миллион сўмни қайтариб олди. «Нега пулни олдингизлар, ахир кредит бир йил муддатга берилган эди-ку», деган саволимизга банкдагиларнинг жавоби шундай бўлди:

— Аввалги кредитларингизни «ёпиш» учун қайтариб олди...

— Банк ходимларининг гапни эшитиб хайрон қолдим, — дея гапда давом этди Баҳодир Раҳимбоев. — Шундан сўнг аудиторларни жалб этган ҳолда корхона фаолиятини текширттирдик. Аудиторлар «Олмалиқшаробсавдо»нинг 2002 йилдан 2004 йил октябрга қадар бўлган фаолиятини текширишда, аввалги раҳбарлар А.Нурматов ҳамда Ж.Қаҳрамоновнинг қатор хато ва камчиликларини аниқлашди.

Табиики, аудиторлик текширув хулосаларини олиб, «Ўзмөвасабзавот» ҳолдинга бордим. Ҳолдинг масъул ходимларига «Олмалиқшаробсавдо»да ҳаммаси яхши дегандишлар. Аудиторлар эса ноқонуний ишлар борлигини аниқлашди. Мени чапиганга экансизлар» дедим.

Қисқаси, ҳолдиндагилар аудиторлар хулосасини олиб, Олмалиқ шаҳар прокуратурасига беришди. Прокуратура қайта текшириш ўтказиб, А.Нурматовга нисбатан жиноят иши

қўзғатди ва у судланди...

Шу орада ТИФ Миллий банк Олмалиқ филиали раҳбари ўзгаради. Янги раҳбар «Олмалиқшаробсавдо»дан кредитни қачон қайтарасиз, деган савол билан мурожаат қилади. Баҳодир Раҳимбоев унга «Берилган 80 миллион сўм кредитдан ўзларингиз 10 кун ичида ички қарор билан 78 миллион сўмни ҳисоб рақамимиздан «ёчиб» олгансизлар-ку, ахир», дейди.

Банк 78 миллион сўмни қайтариб олганига қарамай, Баҳодир Раҳимбоев корхона ҳисоб рақамини ёпиб қўймасликларини учун ойлик фоизларини бир ярим йил мобайнида тўлаб борган. Сўраб-суриштирилганида маълум бўлдики, «Олмалиқшаробсавдо»нинг аввалги раҳбарлари — А.Нурматов 2003 йил 30 октябрда 45.400.000 сўм, Ж.Қаҳрамонов эса 2004 йил июнь ойида 20.000.000 сўм банкдан кредит олган. Бироқ кредитни қайтариш уларнинг «эсидан чиққан. Уларнинг бу ишдан хабарсиз бўлган Баҳодир Раҳимбоев эса жамоа молиявий фаолиятини яхшилаш, бир сўз билан айтганда, ишни юргизиш учун банкдан 80.000.000 сўм кредит олган. Ана шу маблағнинг 78 миллион сўмини банк ўн кун ичида ички қарори билан қайтариб олганлиги факт-ку!

Баҳодир Раҳимбоев 2006 йил июнь ойида ишдан бўшайди. Аммо банкдагилар ўша ўзлари ўн кун ичида қайтариб олган 80 миллион сўм кредит масаласини «кун тартибига» қўяди. Дастлаб хўжалик судига, сўнгра прокуратурага мурожаат қилишади. Банк хатига асосан 2007 йилда Баҳодир Раҳимбоевга нисбатан Олмалиқ шаҳар прокуратураси «иш» очган. Бу гаплардан Баҳодир Раҳимбоев хабарсиз бўлган. У ўзига нисбатан жиноий иш қўзғатилганлигини 2008 йил март ойида тасодифан билиб қолган.

Хуллас, Баҳодир Раҳимбоев мансаб мавқеини суистемасол қилиб, олинган кредитни қайтармасдан ўзлаштириш йўли билан талон-тарож қилганликда ҳамда мансаб сохтакорлиги жиноятини содир этганликда айбланган.

Энди ўйлаб кўрайлик. Биринчидан, корхонанинг олдинги раҳбарлари олган кредит тақдирини учун банк нега ўз вақтида ташвишланмаган? Уша маблағ нималарга ишлатилганлиги тергов томонидан нега ўрганилмаган? Корхонанинг қаддини кўтариш мақсадида Баҳодир Раҳимбоев ташаббуси билан олинган кредитни банк қайтариб олишга ҳаққи бормиди?

Унда нега у 9 йил озодликдан маҳрум этилди? Умрининг қарийб икки йилини қамоқда ўтказди? Бу саволларга ким жавоб беради?

Банк пулни қайтариб олган, нега йўқ пулга фоиз сўрапти ёки пул қайтарилишини талаб қилмапти? Қолаверса, ўзлаштириш йўли билан талон-тарож қилинадиган мулк айбдорнинг қўлида бўлиши керак. Ахир, 26 октябрда олинган 80 миллион сўмдан 78 миллион сўмини банк 10 кун ичида, яъни 8 ноябрда «ёчиб» олган бўлса, қандай қилиб Баҳодир Раҳимбоев ўзлаштирган? Нега тергов ва судда бу оддий саволларга жавоб изланмади? Энг катта хато, яъни «ёмаган сомса»га пул тўлаган Баҳодир Раҳимбоевга қўйилган айбловнинг илдизини айман банкдан қидириш керак, эмасми? Негаки, банкнинг мансабдор шахслари мижоз — Ол-

малиқшаробсавдо»нинг рухсатсиз унинг ҳисоб рақамидagi маблағлар ҳисобидан аввалги раҳбарлар — А.Нурматов ва Ж.Қаҳрамонов олган кредитни ёпишган.

Тергов ва суд жараёнида банкнинг бу «операция»сига муносабат билдирилмади. Банкнинг ўз ички қарори билан қайтариб олган пулни қандай қилиб Баҳодир Раҳимбоев талон-тарож қилгани ақлга сизгадими?

Яна бир гап. Гўёки, Баҳодир Раҳимбоев А.Нурматов ва Ж.Қаҳрамонов олган 85 миллион сўмни яшириб, банкдан 80 миллион сўм кредит олишга эришганмиш. Бу мантиққа тўғри келади-ми? Банк мижозга кредит бераётганда олдин кредит олган-олмаганини текширади-ку. Аччиқ яна бир савол: кредитни кредит билан ёпиш мумкинми? Нега Баҳодир Раҳимбоев «Олмалиқшаробсавдо»нинг аввалги раҳбарлари қилмиши учун, банкдагиларнинг «операция»си учун судланди? Масаланинг шу жиҳати ҳам очик қолган.

— Айбсизлигини исботлайман, деб жуда чарчадим, — дейди Баҳодир Раҳимбоев. — Суд идораларига қилган мурожаатларимга бир хил жавоб беришди: «айбнингиз гувоҳлар ва ишда тўпланган бошқа далиллар билан исботланди». Бу «шаблон» жавоблигини билардим. Сир эмас, ўша пайтларда судлар аризаларни текшириб ўтирмасди. Дод, деб миг марта ёзсангиз ҳам дардингизни суд эшитиши қийин эди. Судлар энди аризаларга эътибор қаратяпти.

Дарҳақиқат, жорий йилнинг 18 мартда унинг иши жиноят ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси

Олий суди судлов ҳайъатида кўриб чиқилиб, ЖИБ Тошкент вилоят судининг 2009 йил 15 январдаги кассация инстанцияси ажрими бекор қилинди. Олий суд ажрими бўйича Б.Раҳимбоев иши шу йил 13 августда ЖИБ Тошкент вилоят суди кассация инстанциясида қайтадан кўрилди. Суд ЖИБ Олмалиқ шаҳар судининг Б.Раҳимбоевга оид ҳукмини ўзгартирди, Кассация инстанцияси Б.Раҳимбоевнинг ҳаракатларида ЖКнинг 167-моддаси 3-қисми «а» бандида назарда тутилган жиноят аломатлари бўлмаганлиги сабабли ЖКнинг 83-моддаси 1-қисмига асосан жиноят ишининг бу қисмини реабилитация асосларига кўра ҳаракатдан тўхтатди. Орадан 12 йил ўтиб, ҳақиқат аниқланди. Баҳодир Раҳимбоев банкдан олинган кредитни талон-тарож қилмаганлиги исботланди. Суд Б.Раҳимбоевни 2008 йил 30 ноябрдаги амнистия актига кўра, ЖК 209-модда 2-қисми «а» банди бўйича жазодан озод этди.

Ахир Баҳодир Раҳимбоев мансаб сохтакорлиги, яъни гаразўйлик ёки бошқа манфаатлари кўзлаб сохта ҳужжатлар тузиб, тақдим этиш жиноятини содир этганлигини ва давлат ҳамда жамоат манфаатларига жиддий зарар етказганлигини исботловчи далил йўқ-ку.

Унда нега у 9 йил озодликдан маҳрум этилди? Умрининг қарийб икки йилини қамоқда ўтказди? Бу саволларга ким жавоб беради?

Равшан ШОДИЕВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

ЯНГИ ТАЛАБ, ЯНГИЧА ЁНДАШУВ

«Йўл харита»сига кўра иш юритсак, адашмаймиз

Давлатимиз раҳбари ҳузурида жорий йил 30 июнь кунини одил судловни таъминлаш ҳамда коррупцияга қарши курашиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирларига бағишланган йиғилиш ўтказилган эди. Мазкур йиғилиш ижроси юзасидан Тошкент шаҳрида жиноятларни жиловлан, жиноятчилик профилактикасини янада такомиллаштириш, одил судловни таъминлаш ва пойтахтимизни коррупциядан холи ҳудудга айлантириш бўйича «Йўл харитаси» белгиланди.

сайёр учрашувлар ўтказилмоқда. Бундан мақсад — фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, жиноят ёқасига келиб қолганларни шу жиноятдан огоҳлантириш ва жиноятнинг олдини олишдир.

Бугун бу сайёр учрашувлар натижасида аҳолининг ҳуқуқий саводхонлиги бирмунча ўсганини ҳам кўришимиз мумкин. Чунки улар профилактика ҳам инспекторларидан ташқари, судьяларга, прокурорларга ҳуқуқий муаммолар, саволлар билан мурожаат қилишяпти. Бироқ шу билан бирга болаларнинг ҳаётига бефарқ, ҳуқуқ ва

бурча эътиборсиз, ҳуқуқий билими ўта кам бўлган фуқароларга ҳам дуч келяпмиз.

Бугун давлатимиз томонидан тадбиркорларга катта йўл очиб бериляпти. Иқтисодиётимиз ривожланиши, аҳоли фаровонлиги йўлида яратилаётган имкониятлардан ўзининг нафси йўлида фойдаланмоқчи бўлганлар ҳам учраб турибди. Бундай устаси фаранглар ўзлари панада туради-ю, бошқаларни жиноятчига айлантириб, қонун олдида жавоб беришга мажбур қилиб қўймоқда.

Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар Яшнобод тумани суди томонидан ҳуқуқбузарликлар профилактикаси, жиноятчиликка қарши курашиш, шунингдек, фуқароларнинг ҳуқуқий масалалари юзасидан муаммоларини тизимли ҳал этиш ва аҳолининг ҳуқуқий онгини доимий ошириб бориш мақсадида «Менинг маҳаллам — менинг судьям» гўяси асосида маҳаллаларда сайёр суд учрашувлари ташкил этилмоқда.

Масалан, сайёр суд мажлисида иши кўрилган Матназар Қосимов (исм-фамилия ўзгартрилган) ҳам ҳуқуқий билими йўқлиги, ўз ҳуқуқларини билмагани сабабли сохта тадбиркорлик билан шуғулланиб, давлат мулкни талон-тарож қилган шахсларнинг таъсирига тушиб, ўзи билмаган ҳолда жиноятчига айланди. Судланувчига нисбатан Жиноят кодексининг айбдорга ишониб топширилган ёки унинг ихтиёрида бўлган ўзганинг мулкни ўзлаштириш ёки растрата қилиш йўли билан талон-тарож қилиш, пул маблағлари ва бошқа мол-мулкни жалб этишга доир ноқонуний фаолият, ҳужжатлар, штамплар, муҳрлар, бланкаларни, автоматотранспорт воситалари ва улар тиркамаларининг давлат рақам белгиларини эгаллаш, нобуд қилиш, уларга шикаст ет-

казиш ёки уларни яшириш ҳамда ҳужжатлар, штамплар, муҳрлар, бланкалар тайёрлаш, уларни қалбақлаштириш, сотиш ёки улардан фойдаланиш каби моддалари билан жиноят иши очилган. Суд ишни ўрганиш давомида Матназар Қосимовнинг аслида фирма ишларига умуман аралашмагани, бироқ барча ҳужжатларга имзо чекиб, биргина имзосининг орқасидан ойлик маош олганини аниқлади. У ҳуқуқий билими йўқлиги натижасида биргина имзо орқасидан келган текин маош суд курсисига етаклаб келишини хаёлига ҳам келтирмаганди. Бироқ шундай бўлди. Матназар Қосимовнинг имзоси билан иш юритиб, давлат пулларини талон-тарож қилган шахслар эса жавобгарликка тортилмади. Жавобгарлик ва давлат ҳисобига ундирилиши керак бўлган пул эса Матназар Қосимовнинг зиммасига юклатилди. Чунки ҳамма имзолар унга төғишли. Аслида у нимага имзо қўяётганини ҳам англаб етмаган.

Аҳоли билан сайёр суд учрашувларида биз ана шундай жиноятлар бўлмаслиги учун ҳаётий масола билан тушунтиришлар олиб бораёلمиз. Аввало ота-она фарзанди ким билан ишлаётгани, нима билан шуғулланаётгани, пулни қаердан топаётганини назорат қилиши керак. Бугунги шиддат билан кечаётган замонда жиноятларнинг турли хил кўринишлари учраяпти. Уларнинг аксарияти эса меҳнатсиз пул топиш илинки, ота-оналарнинг эътиборсизлиги, ҳуқуқий онгининг пастлиги, қонунларни билмасликдан келиб чиқаяпти.

Тажрибадан маълумки, жиноят содир этган кишини топиб, тергов қилиб, судлаб жиноий жавобгарликка тортиш, уни маҳкумликда ушлаб туришдан кўра, жиноятнинг олдини олиш кўп қарра осон ва ҳар томонлама фойдалидир.

Сайёр суд мажлислари, судьяларнинг аҳоли билан учрашувидан асосий мақсад эса фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш орқали содир этилиши мумкин бўлган жиноятларнинг олдини олишдир. Шу боис мазкур йўналишдаги ишларимизни янада кучайтиришимиз лозим, деб ҳисоблайман.

Шерзод ЭШМАТОВ, Жиноят ишлари бўйича Яшнобод туман суди судьяси.

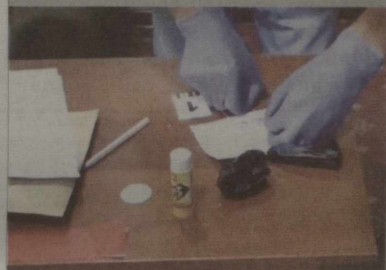
ОГОҲЛИК!

ДХХ томонидан гиёҳванд моддалар контрабандасига чек қўйилди

ДХХ ходимларининг Божхона кўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси билан ҳамкорликда ўтказган тезкор тадбирда гиёҳванд моддалар савдоси билан шуғулланувчи жиноий гуруҳ фаолиятига чек қўйилди.

Хусусан, тезкор тадбир давомида Тошкент шаҳрида яшовчи фуқаролар Ишмухамедов, Тўлаганов, Тоиров ҳамда Исомбековлар ушланиб, улардан мамлакатимизга халқаро почта жўнатмалари орқали контрабанда йўли билан олиб кирилган ва пойтахт ҳудудига сотилиши лозим бўлган 160 гр. та яқин «кокаин» гиёҳванд моддаси ашёвий далил сифатида олинди. Узининг моддий манфаатларини ўзга инсонлар соғлиги ва ҳаётидан устун қўядиган ушбу кимсалар кокаин моддасининг 1 граммни 300-350 АҚШ долларида сотишни режалаштиришган.

Шунингдек, Тошкент шаҳрида ўтказилган яна бир тезкор тадбир натижасида 1976 йил Сурхондарё вилоятида туғилган, айни пайтда Чилонзор туманида истиқомат қилувчи Абдушукур Турсунов тўхтатиб, текширилганда

унинг ёнида 117 гр. «опий» ва 116 гр. «гашиш» моддалари борлиги аниқланиб, процессуал тартибда расмийлаштирилиб олинди.

Дастлабки суриштирув ҳаракатлари давомида у мазкур гиёҳванд моддаларни 1965 йил Сурхондарё вилоятида туғилган, Денов шаҳрида яшовчи Абдусамат Очиловдан олганлиги маълум бўлиб, у ҳам Тошкент шаҳрида процессуал тарзда ушланди ва унинг ёнидан 5 гр. «опий» моддаси олинди.

ДХХ Наманган вилояти бошқармаси ходимлари томонидан Наманган шаҳрида ўтказилган тезкор тадбирда эса Янгиқўрғон тумани «Қизилёзи» МФЙда яшовчи, 1952 й.т., мукаддам икки маротаба судланган Саидусмон Қамбаров бошқарувидаги «Тико» русумли автомашина текширилганда, унинг юкхонасида 1085 гр. «гашиш» гиёҳванд моддаси борлиги аниқланди.

Терговга қадар текширув ҳаракатлари давомида аниқланишича, у Янгиқўрғон тумани Заркент кишлоғи «Маданият» МФЙ ҳудудидан ўтган давлат чегараси яқинида қирғизистонлик Ахилбек исмли шахсдан ушбу гиёҳвандлик воситаларини қабул қилиб олган ва Наманган шаҳрида сотишни режалаштирган.

ДХХ ходимларининг вилоят ИИБ билан ҳамкорликда ўтказган тезкор тадбири давомида Наманган шаҳрига киришда «Нексия» русумли автомашина тўхтатилиб, ҳолислар иштирокида кўздан кеңичрилганда, унда йўловчи сифатида кетаётган 1981 й.т., Наманган шаҳрида яшовчи Толиб Турғуновнинг ёнида 482 гр. «гашиш» моддаси борлиги аниқланиб, процессуал тарзда расмийлаштириб олинди.

ДХХ Самарқанд вилояти бошқармаси вилоят ички ишлар ва Божхона бошқармалари билан ҳамкорликда ўтказилган тезкор тадбир давомида 1986 йил Ургут туманида туғилган Ёлдор Баротов ҳамда 1976 йил Пастдаргом туманида туғилган Аҳмад Расуловнинг жиноий фаолиятига чек қўйилди. Улардан 1 кг 300 гр. «опий» ва 1 кг 490 гр. «марихуана» моддалари ашёвий далил сифатида олинди.

Ўтказилган тезкор тадбирлар давомида жами 160 гр. та яқин «кокаин», 1 кг. 422 гр. «опий», 1 кг. 683 гр. «гашиш» ва 1 кг. 490 гр. «марихуана» моддалари мусодара қилинди.

Ҳозирда мазкур ҳолатлар бўйича Жиноят кодексининг төғишли моддаларига асосан жиноят ишлари қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Канални очишдан мақсад — аждодларимизнинг чет эл музей, архивларида сақланаётган тарихий, маданий мерослари билан халқимизни, бугунги ёшларни таништириш.

«АЖДОДЛАР МЕРОСИ — ИЛМ ЁҒДУСИ»

Аҳолининг замонавий ахборот технологияларидан фойдаланган ҳолда мунтазам таълим олишига қўмаклашиш, миллий кадрларни кенг тарғиб қилиш, бугунги авлодни халқимизнинг бой тарихий меросидан баҳраманд бўлишини таъминлаш, шахснинг маънавий камолотига имконият яратиш бериш мақсадида Тошкент шаҳар «Bilim» ахборот-кутубхона маркази янги лойиҳаларни амалга оширмоқда.

Бундан ташқари тўқтинчи яратилган ижтимоий тармоқлар, ҳар бир Ахборот кулбона марказларининг телеграмм каналлари, "Bilim kitoblar", "Bilim Акция", "Bilim жонли энциклопедия" каби онлайн саҳифалар мисолида кўриш мумкин.

Лойиҳанинг бош мақсади — аждодларимиз яратган, жаҳон цивилизациясида бебаҳо аҳамиятга эга бўлган илмий, маданий, бадиий мерос билан бугунги авлодни, айниқса, ёшларни яқиндан таништиришдан иборатдир.

Жаҳондаги бирорта машҳур кутубхона йўқки, у ерда халқимиз тарихи ва адабиётига тегишли қўлёзма асар бўлмасин. Британия музейи, Париж Миллий Кутубхонаси, Окс-

форд, Кэмбриж, Сорбонна, Харвард, Йел университети кутубхоналари, Голландия, Олмония, Испания, Италия, Ватикан ҳамда Туркия, Эрон, Ҳиндистондаги кутубхоналарда кўплаб қўлёзма адабиётларимиз намуналари авайлаб-асраб келинмоқда.

Марказимиз мазкур маданий, маънавий меросимизни ҳисобга олиб, "Bilim" музей-кутубхонаси номли (@bilimmuzei) саҳифа очди. Мазкур канални очишдан мақсад — аждодларимизнинг чет эл музей, архивларида сақланаётган тарихий, маданий мерослари билан халқимизни, бугунги ёшларни таништириш. Жаҳоннинг машҳур музейларига ҳамда ўлкаимиздаги музей ва маданий ёдгорликларга видеосаёҳат қилиш. Каналда ҳозирги кунга қадар етиб келган асарлар, маданий ёдгорликлар таркибига кирувчи картография, фотография материаллари, кинофильмлар, аудио, видеоёзувлар, архив маълумотлари кенг китобхоналарни уйдан чиқмаган ҳолда улар билан яқиндан танишиш имкониятини яратди.

Дарҳақиқат, фарзанд биринчи тарбияни, китобга меҳрни, мутолаа маданиятини, қолаверса маданий мерос, аждодлар хазинаси каби муҳим маълумотларни, уларни ўрганиш кўникмаларини оиладан, ўз ота-онасидан олади. «Аждодлар мероси — илм ёғдуси» саҳифаси маданий-маънавий меросимизни ёдга олиш, аждодларимиз томонидан яратилган буюк маънавий асарларни чуқур ўрганиш, сақлаш ва кенг тарғибот этишга хизмат қилади.

Маълумки, шарқда оила асрлар давомида шаклланиб келган жамиятнинг мустақкам пойдевори, уни ҳаракатга келтирувчи қудратли куч ҳисобланади. Унинг ижтимоий-маънавий баркамоллиги эса давлат ва жамият фаровонлиги негизидир. Жаҳон маданияти хазинасига ҳисса қўшган юзлаб алломи замонларни, ватанпарвар қаҳрамонлар, оқила, фозила молларимиз, миллат озолиги курашчиларини дунёга келтирган, тарбиялаган ҳам ўзбек оиласидир. Илдизи бақувват, пойдевори мустақкам, авлод-аждодлари шаънини пок сақловчи

оила садоқатини ёшларимиз онгига синдириш, уларни буюк аждодларимизга муносиб ворислар бўлиб тарбиялашда ушбу каналимиз муносиб ҳисса қўшишига ишонамиз.

Каналимиз аъзоларининг сони табора ортиб бораётгани ҳам бундан далolat беради. Саҳифага ҳозирча 32 та видео ва 53 та фото ва матнли маълумотлар жойлаштирилди.

Жумладан:
— Султон Хусайн Бойқарога тегишли фармон (@bilimmuzei May 01, 2020);
— Имом Мотуридий — калом илмининг султони (@bilimmuzei May 03, 2020);
— Абу Мансур ал-Мотуридий ҳаёти ва ижодига бағишланган викторина саволлари;
— Алишер Навоий ҳақида қизиқarli маълумот;
— Заҳириддин Муҳаммад Бобур ва унинг лирик мероси "Қўбул девони" (1519) га, 1528-29 йилларда "Ҳинд девони";
— Абу Райҳон ал-Беруний каби буюк алломалар ва уларнинг ноёб асарлари ҳақидаги маълумотлар асосидаги онлайн тарғиботимиз китобхоналаримизда катта таассурот уйғотмоқда.

Зеро, саҳифамизнинг асосий ўқувчилари муқаддас оила бошлиқлари — ота-оналардир. Ота-она китоб ўқиятими, демак, фарзандлар улардан ўрнак олади. Китобхона оила пайдо бўлади.

Президентимиз таъкидлаганидек: "Китобсиз тараққиётга, юксак маънавиятга эришиб бўлмайди. Китоб ўқимаган одамнинг ҳам, миллатнинг ҳам келажаги йўқ. Энг муҳими, фарзандларимизда ёшлик чоғидан бошлаб китобга меҳр кўйиш, мустақил фикр юритиш, мураккаб ҳаётий вазиятларда тўғри жавоб топиш кўникмасини шакллантиришимиз, бунинг учун тегишли ташкилий ишларни амалга оширишимиз даркор".

Ҳафиза КАРИМОВА,
Тошкент шаҳар «Bilim» ахборот-кутубхона маркази директори,
ЎЗХДП фаоли.

Келаси йил Наманганда 60-халқаро Гул байрами ўтказилади

Наманган шаҳрида жорий йилда коронавирус пандемияси сабабли қолдирилган 60-халқаро "Гуллар фестивали" 2021 йилда ўтказилади.

Бу ҳақида Наманган вилояти ҳокими вазифини бажарувчи Шавкат Абдуразақов вилоят гулчиликни ривожлантириш марказида маҳаллий гулчилар билан бўлиб ўтган учрашувда маълум қилди.

Қайд этиш жоизки, карантин шароитига қарамаздан Наманганлик гулчилар 5 миллион донга гул қўчатини экишти. Келгуси йили бу рақам икки бараварга оширилиб, 10 миллион донга етказилади. Юбилей фестивалини халқаро миқёсда, чет эллик гулчиларни ҳам жалб этган ҳолда ўтказиш кўзда тутилмоқда.

Вилоят раҳбари таъкидлаганидек, байрамга ҳозирданок тайёргарликни бошлаш, Наманган шаҳрини ландшафт дизайни асосида номанган қўринишга келтириш, бегония гулларини кўпайтириш керак. Қолаверса, Наманганни янада обод ва гулзор масканга айлантиришда Туркияда йўлга қўйилган тажрибадан унумли фойдаланилади.

Истамбул шаҳрида ҳар йили шаҳарни турфа гулларга бурқаш ва ободонлаштириш харажатларига маблағ давлат бюджетидан ажратилади. Бу тажрибани қўллаш асосида эса гулчилар меҳнати рағбатлантирилади.

— Наманганда ҳам гулчиликни ривожлантириш учун марказ фаолият кўрмоқда. Гулчиларимизга иссиқхоналар учун ер ажратилиб, газ қувурлари тортиб келинди. Байрамда вилоятимиз ахли ва меҳмонлар эндиликда бу сайёҳаракатларнинг натижасини ўз кўзлари билан кўриши керак, — деди вилоят раҳбари.

Эслатиб ўтамиз, Наманганда анъанавий гуллар байрами илк бор 1961 йил 19 август кунини ташкил этилган. Сўнгги йилларда байрамда фаол иштирок этиб, голибликни қўлга киритган ҳавсакор гулчилар ва ташкилотлар "Spark" автомашиналари билан тақдирланмоқда.

Оқилхон ДАДАБОВЕВ,
Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (сурат) ўЗА

Тожикистон Республикасининг Сўғд вилоятида Ўзбекистон маблағлари ҳисобига бунёд этилган янги умумтаълим мактаби фойдаланишга топширилди. 630 ўринга мўлжалланган умумтаълим мактаби Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018-2019 йилларда Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича келишувларни амалга ошириш бўйича ишлаб чиқилган "Йўл харитаси" га мувофиқ бунёд этилди.

Тожикистоннинг Сўғд вилоятида Ўзбекистон томонидан бунёд этилган мактаб очилди

Ўзбекистон ва Тожикистон давлатларини қўшничиликнинг кўп асрлик анъаналари боғлаб туради.

Сўнгги йилларда икки давлат ўртасидаги муносабатлар мутлақо янги қиёфа касб этмоқда. Ҳамкорликнинг янги саҳифаси икки давлат халқлари манфаатлари йўлидаги янги марраларни кўзламоқда.

Янги саҳифа икки давлат ўртасидаги барча соҳалар каби таълим йўналишини ҳам қамраб олган.

Мактабнинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон халқ таълими вазири Шерзод Шерматов бошчилигидаги мамлакатимиз делегацияси иштирок этди.

Замон талаблари асосида бунёд этилган таълим масканида сифатли таълим олиш учун барча имкониятлар яратилган. Мактаб физика, кимё, астрономия, биология, чизмачилик бўйича ихтисослаштирилган фанлардан амалий машғулотларни, шунингдек, ўғил болаларни металл ва ёғочни қайта ишлаш, қизларни уй ҳўжалиги, ошпазлик санъати ва хўнарамандчилиги бўйича меҳнат кўникмаларига ўргатиш учун индивидуал шартларга биноан амалга оширилди. Мактаб ёпиқ спорт зали, оқиқ стадион, замонавий кутубхона билан тўлиқ жиҳозланган.

ЎЗА

Қарздорлар мол-мулкидан ажралгиси келмади

Сурхондарё вилоятида муддати ўтиб кетган солиқ қарздорликларини ундиришда мавжуд мол-мулклар хатловга олинган, юзга келган қарздорлик тезкорлик билан тўлаб берилмоқда.

Вилоят давлат солиқ бошқармасининг қарорига асосан қарздор "Қароқли" фермер хўжалигидан 57 миллион 976 минг сўм солиқ қарзини ундириш тўғрисидаги ижро ҳўжжати Мажбурий ижро бюросининг Қумқўрган туман бўлими иш юритувида келиб тушган, ижро ҳаражатларига киришилган. Фермер хўжалиги раҳбари шахсан оғохлантирилиб, қарзини тўлаш учун 15 кунлик ихтиёрлиқ муддат белгилаб берилган.

Бироқ, фермер белгиланган муддатда

қарздорликни сўндирмагани учун мажбурий ижро ҳаражатларига киришилиб, хўжаликка тегишли сўний қолламали мини футбол майдончаси давлат ижрочилари томонидан хатловга олинган.

Солиқ қарзини тўламаса хатланган мол-мулк тегишли тартибда баҳоланиб, сотилиши тўғрисида қайта оғохлантирилган. Шундан сўнг фермер хўжалиги раҳбари қарзини тўлиқ тўлаб берган.

— Қарздорлик билан боғлиқ бу каби ҳолатлар тез-тез содир бўлиб туради, — дейди Мажбурий ижро бюроси вилоят бошқармаси катта инспектори Қ.Турсунов. — Жумладан, шу тумандаги "HUNSAMKAM TRANS" масъулияти чекланган жамиятига тегишли ижро

ҳўжатларига асосан давлат фойдасига 215 миллион 943 минг сўм солиқ қарздорлигини тўлаш учун бир неча марта оғохлантирилди.

Лекин, тадбиркор давлат ижрочиларининг оғохлантиришларига қўл силтаб юрверди. Ниҳоят жамиятга тегишли бўлган гишт ишлаб чиқариш чеҳи хатловга олинган, безовта бўлиб қолди. Солиқ қарздорлигини бир зумда тўлаб қўйди.

Қарзлар тўлиқ сўндирилган, уларга қўлланилган барча чекловлар бекор қилиниб, ижро ҳўжжати белгиланган тартибда тугатилди.

Ҳолмўмин МАМАТРАЙИМОВ,
ЎЗА

РЕКЛАМА

ЗАВОД «КРАНЫ И СПЕЦТЕХНИКА»

ПРОИЗВОДИТ И РЕАЛИЗУЕТ ПОД ЗАКАЗ:

- ▶ Автокраны — 16, 25, 32, 50 т.
- ▶ Краноманипуляторы — 3, 5, 10 т.
- ▶ Ямобуры.
- ▶ Автовышки — 11, 18, 22, 28, 31м.
- ▶ Самосвалы — 3т, 4,5т, 9т.

ГАРАНТИЯ
1 ГОД

Адрес: Республика Узбекистан, г. Ташкент. Тел./факс: (+99871) 262-97-78, (+99871) 262-23-61. Моб.: (+99890) 188-15-33, (+99890) 187-52-05.
E-mail: cst2008@mail.ru Web-site: www.avtokran.uz, www.krantas.uz

Товари сертифицированы.

ЎЗБЕКISTON OVOZI

MUASSIS:

Bosh muharrir Safar OSTONOV

Tahrir hay'ati:

Ulug'bek INOYATOV

Qalandar ABDURAHMONOV

Hayotxon ORTIQBOYEVA

Ulug'bek VAFOYEV

Guliston ANNAQILICHEVA

Toshtemir XUDOYQULOV

Mahmud TOIR

Musliddin MUHIDDINOV

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.

Qabulxona — (71)233-65-45

Xatlar va murojaatlar uchun — (71)233-12-56

Reklama va e'lonlar uchun — (71)233-47-80, (71)233-38-55

E-mail: info@uzbekistonovozi.uz

MANZILIMIZ:

100000, Toshkent, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.

Korxonada manzili: Buyuk Taron ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.

Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi.

«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 951. 1849 nusxada bosildi. Nashr ko'rsatkichi — 220. t — Tijorat materiallari O'ZA yakuni — Topshirilgan vaqti — 21:30.

Sotuvda kelishilgan narxda

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV Sahifalovchi-dasturchi: Bekzod ABDUNAZAROV

ISSN 2030-7639

Газетанинг электрон саҳифасига ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.